

11.06.2022

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuuston kokous

Kokousaika 11.06.2022 11:00 -

Kokouspaikka Pyhän Andreaan kirkko, Oulu

Jäsenet

Heikkinen Arja	maallikkojäsen
Hekkala Markku	maallikkojäsen
Helanen Suvi	maallikkojäsen, varajäsen Heikki Salo
Häkkinen Anna-Leena	pappisjäsen
Hänninen Juha	maallikkojäsen, varajäsen Marjo Kemppainen
Kallunki Hannu	maallikkojäsen
Kumpulainen Rita	maallikkojäsen
Kupsala Jari	maallikkojäsen
Lehto Pekka	maallikkojäsen
Lindström Mirja-Liisa	pappisjäsen
Nivala Eija	pappisjäsen
Oikarinen Erja	pappisjäsen
Paananen Jukka	maallikkojäsen, puheenjohtaja
Pekkala Aslak	saamelaisedustaja
Pekka Tapio	pappisjäsen
Sirviö Jouni	pappisjäsen
Savuoja Arja	maallikkojäsen
Taskila Matti	maallikkojäsen, varajäsen Jukka Jaakkola
Tornberg Antti	maallikkojäsen
Tölli Tuomas	pappisjäsen
Vuokila Kalervo	maallikkojäsen

Läsnäolo- ja puhe-
oikeudella

Keskitalo, Jukka	piispa
Saarinen Satu	tuomiorovasti
Nissinen Heikki	pappisasessori
Ahola Mirva	pappisasessori
Aalto Mari	lakimiesasessori
Rauhala Juha	hiippakuntadekaani
Seija Helomaa	vs. hiippakuntapastori, sihteeri
Karjalainen Tuula	vankiladiakoni
Kronqvist Saija	hiippakuntasihteeri
Kuikka Mirva	hiippakuntasihteeri
Laurila Matti	kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri
Mustakallio Pekka	piispan erityisavustaja
Niittyvuopio Erva	saamelaistyönsihteeri
Paaso Raimo	hiippakuntasihteeri
Timonen Sari	kuurojenpappi

Esteestä ilmoittaminen vs. hiippakuntapastori Seija Helomaa, p. 044 7555 512, seija.helomaa@evl.fi

11.06.2022

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto**Sisällysluettelo**

§ 1 Kokoustiedot	1
§ 2 Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä neuvottelukuntien toimintasuunnitelmat 2023	3
- Toimintasuunnitelma 2023	5
- Toiminta ja palkat talousarvio 2023	44
- Kiinteistö talousarvio 2023	46
§ 3 Muut asiat	47
§ 4 Kokouksen päätös	48

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

11.06.2022

§ 1 Kokoustiedot

Viikkomessu

Viikkomessun johti piispa Jukka Keskitalo. Messussa saarnasi piispan erityisavustaja Pekka Mustakallio ja muissa tehtävissä avustajina toimivat pappisasessori Heikki Nissinen ja vs. hiippakuntapastori Seija Helomaa. Kanttorina toimi hiippakuntavaltuuston varajäsen Jukka Jaakkola.

Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja avasi kokouksen.

Sihteeri suoritti nimenhuudon.

Piispa Jukka Keskitalo käytti avauspuheenvuoron, jossa hän mm. kuvasi sitä, miten hiippakunnan toimintasuunnitelman keskeiset tavoitteet nousevat hiippakunnan viime vuonna hyväksytystä strategiasta.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esittelijä Tuomiokapituli

Perustelut

KL 17 a:3 §:n mukaan, jollei kirkkolaisissa tai kirkkojärjestyksessä toisin säädetä, toimielimen koolle kutumisesta, puheenjohtajan tehtävistä, asioiden käsittelystä, päätösvaltaisuudesta, esteellisyydestä, äänestämisestä, ratkaisuvallan siirtämisestä, vaalikelpoisuudesta, ja vaalin toimittamisesta hiippakunnan toimielimessä on soveltuvin osin voimassa, mitä niistä seurakunnan toimielimiä varten säädetään.

KL 7:4 §:n 1 momentin mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 2 §:n mukaan kokouksen esityslista lähetetään osanottajille siten, että se on osanottajilla viimeistään seitsemän päivää ennen kokousta.

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esittelijä Tuomiokapituli

11.06.2022

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

Perustelu	Hiippakuntavaltuuston työjärjestyksen 5 §:n mukaan hiippakuntavaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valitut pöytäkirjantarkastajat toimivat myös äänenlaskijoina. Hiippakuntavaltuusto on sopinut, että kuluvan kauden ajan pöytäkirjantarkastajina toimivat Rita Kumpulainen ja Pekka Lehto.
Esitys	Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Pekka Lehto ja Rita Kumpulainen.
Päätös	Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Antti Tornberg ja Jukka Jaakkola.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esittelijä	Tuomiokapituli
Esitys	Hiippakuntavaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaisesti.

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

11.06.2022

§ 2 Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä neuvottelukuntien toimintasuunnitelmat 2023

Esittelijä Tuomiokapituli

Perustelut Oulun hiippakunnan tuomiokapituli on käsitellyt kokouksessaan 18.5.2022 Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2023 ja päättänyt lähettää sen hiippakuntavaltuuston hyväksyttäväksi.

Toimintasuunnitelma

Tuomiokapituli on laatinut toimintasuunnitelman vuodelle 2023 sekä neuvottelukuntien, viittomakielisen työn, saamelaistyön ja vankilatyön toimintasuunnitelmat vuodelle 2023 (liitteenä).

Kirkon keskusrahaston ohjeistuksen mukaan hiippakunnan toiminta- ja talous-suunnitelma tulee olla 4-5 sivua pitkä. Koska Oulun hiippakunnan toiminta-suunnitelma on huomattavasti laajempi, on toimintasuunnitelma laadittu siten, että sen alkuun on pyritty tiivistämään hiippakunnan toiminta ja vain nämä sivut toimitettaisiin keskusrahastolle.

Talousarvio

Kirkon keskusrahaston linjauksen mukaan Oulun hiippakunnalla on käytettävissä vuonna 2023 on 1.516.111 euroa, joka on noin 10.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Kehyksessä on huomioitu kirkolliskokouksen Kirkon keskusrahaston talouden tasapainottamissuunnitelman käsittelyn yhteydessä marraskuussa 2021 päättämä hiippakuntakohtainen 25 000 euron vähennys, sekä tämän jälkeen hiippakuntien talousarviokehukseen tehty +1 % korotus. Edellisvuosien tavoin, hiippakunta pyrkii kattamaan vähennyksen lähinnä matkakuluista.

Kiinteistökulut katetaan edelleen täysimääräisesti.

Tilikohtainen talousarvio sekä toiminnan ja palkkojen että kiinteistön osalta liitteenä.

Kirkkolain 17 b luvun 1 §:n mukaan hiippakuntavaltuuston tehtävänä on mm. hyväksyä vuosittain hiippakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sekä talousarvio.

Hiippakuntavaltuustolle päätettiin lähettää tiedoksi Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin neuvottelukuntien toimintasuunnitelmat (liitteenä) sekä viittomakielisen työn, saamelaistyön ja vankilatyön toimintasuunnitelmat vuodelle 2023 (liitteenä).

Esitys

Hiippakuntavaltuusto

11.06.2022

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

- a. hyväksyy Oulun hiippakunnan talousarvion vuodelle 2023,
- b. hyväksyy Oulun hiippakunnan toimintasuunnitelman vuodelle 2023, sekä
- c. merkitsee tiedoksi Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin neuvottelukuntien toimintasuunnitelmat sekä viittomakielisen työn, saamelaistyön ja vankilatyön toimintasuunnitelmat vuodelle 2020 ja
- d. hyväksyy lähetettäväksi toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta kirkon keskusrahastolle ohjeistuksen mukaisesti ainoastaan sivut 1 ja 5-11,

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet Pöytäkirjanote liitteineen kirkkohallitukselle

Lisätiedot hiippakuntadekaani Juha Rauhala, p.044 7555 556, juha.rauhala@evl.fi, lakimiesasessori Mari Aalto, p. 040 7443 303, mari.aalto@evl.fi.

Muutoksenhaku Valitusosoitus kohtiin a. ja b. liitteenä. Päätöksen kohtaan c. ja d. ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa hakea muutosta.

OULUN HIIPPAKUNTA

TOIMINTA-JA TALOUSSUUNNITELMA 2023

Tuomiokapituli: 18.5.2022

Hiippakuntavaltuusto: 11.6.2022

SISÄLLYS

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2023–2025

Yksikkö: Oulun hiippakunta

SISÄLLYS	2
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2023–2025	5
1. Johdanto	5
2. Henkilöstömäärä ja sen kehitys.....	5
KESKEISIMMÄT TOIMINNAN TAVOITTEET VUONNA 2023	6
HIIPPAKUNNAN TOIMINNAN TAVOITTEET VUOSILLE 2023–2025	9
1. Tuemme strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä seurakunnissa	9
2. Vahvistamme toimia työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja johtajuuden vahvistamiseksi ...	10
3. Tuemme hengellisen elämän hoitamista	10
4. Vahvistamme vapaaehtoisuutta.....	10
5. Toimimme digitaalisella työtavalla	10
6. Tuemme saamenkielistä seurakuntatyötä.....	10
7. Tuemme seurakuntia kiinteistöjen ja kulttuuriperinnön hoitamisessa	10
8. Ympäristötietoisuuden lisääminen ja konkreettiset toimet siihen liittyen	11
9. Viittomakielisen seurakuntatyön vahvistaminen	11
10. Pakolaisten parissa tehtävä työn tukeminen	11
TOIMINTASUUNNITELMAN 2023 ERITTELY TOIMINTOJEN MUKAAN	12
Piispan toiminta	12
Hiippakuntavaltuusto	12
Diakonia ja yhteiskunnallinen työ.....	12
Hallinto	13
Jumalanpalvelus ja musiikki.....	13
Kasvatus	13
Lähetys ja kansainvälinen työ	13
Matkailijatyö	14
Saamelaistyö.....	14
Työnohjaus	14

Viestintä.....	14
Viittomakielinen työ.....	14
Ympäristötoiminta.....	14
KESKEISIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET ERI TYÖALOILTA VUODELLE 2023.....	15
Diakonia ja yhteiskunnallinen työ toiminta- ja taloussuunnitelma.....	15
1. Neuvottelukunta.....	15
2. Diakonia ja yhteiskunnallinen työ.....	16
3. Koulutus ja muut tapahtumat.....	16
4. Talous.....	17
Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan toimintasuunnitelma.....	18
1. Tavoite.....	18
2. Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunta ja kokoukset.....	19
3. Toiminta.....	19
4. Talous.....	19
Kasvatuksen toimintasuunnitelma.....	20
1. Tavoite.....	20
2. Neuvottelukunta.....	20
3. Kasvatustoiminta.....	20
4. Talous.....	24
Lähetyksen ja kansainvälisen työn toimintasuunnitelma.....	29
1. Tavoite ja neuvottelukunta.....	29
2. Painopisteet toimintavuodelle.....	30
3. Toimenpiteet.....	30
4. Lähetyksen ja kansainvälisen työn toiminta.....	30
5. Lähetystyön talous.....	31
Ympäristötyön toiminta- ja taloussuunnitelma.....	31
1. Tavoite.....	31
2. Ympäristötoiminnan neuvottelukunta 2021–2024.....	32
3. Kokoukset.....	32
4. Toiminta ja koulutukset.....	32
5. Ympäristötoiminnan neuvottelukunnan talous.....	33
Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan talous- ja toimintasuunnitelma.....	33
1. Saamelaistyön neuvottelukunta.....	33
2. Toiminta.....	34
3. Taloussuunnitelma.....	35
Vankilassa tehty hengellinen työ/vankilatyö.....	35
1. Vankiladiakonin tehtävän yleiskuvaus.....	35

2. Toiminta.....	36
Viittomakielisen työn toimintasuunnitelma	36
1. Tavoite	36
2. Toiminta	37
3. Talous	39

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025

3. Johdanto

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Oulun hiippakunnan ja sen seurakuntien tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen. Oulun hiippakunnan tehtävänä on tukea ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa.

Katsaus suunnitelmakauteen 2023–2025 Oulun hiippakunta on alueellisesti laaja. Hiippakuntaan kuuluu 62 seurakuntaa. Kirkosta eroaminen, väestön ikääntyminen ja muuttoliike vaikuttavat seurakuntien edellytyksiin toimia. Suuri määrä kiinteistöjä rasittaa seurakuntien taloutta. Oulun hiippakunnalle hyväksyttiin uusi strategia - Uskon, toivon ja rakkauden asialla pohjoisessa, kesäkuussa 2021. Strategialla halutaan innostaa uudenlaisen työtteen kokeiluun ja käyttöönottamiseen. Siinä painotetaan teologisen työskentelyn ja toimintaympäristöanalyysin tärkeyttä. Strategiassa muistutetaan marginaaleissa tehtävän työn merkityksestä, kuinka seurakunnallinen työ tulisi aina aloittaa kaikkein vähimmistä ja siitä, kuinka seurakuntien tulee olla valmiita muuttamaan totuttuja toimintamallejaan ja rakenteitaan.

Tuomiokapitulien ja seurakuntien työssä on tapahtunut merkittäviä muutoksia pandemian seurauksena: etätyöstä on tullut osa työkuultuuria, monet kokous- ja koulutustilanteet toteutetaan netissä ja jumalanpalvelusten striimauksesta on tullut tärkeä viestintätapa.

Hiippakunnan ja seurakuntien työhön vaikuttaa vuonna 2023 alkava hyvinvointialueiden (Keski-Pohjanmaa, Lappi ja Pohjois-Pohjanmaa) toiminta. Hiippakunnan ja seurakuntien tulee verkostoitua ja tehdä yhteistyötä viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa, niin että kirkon toiminta voi liittyä osaksi hyvinvointialueiden ja kuntien palvelukokonaisuuksia.

Riskit Oulun hiippakunta näkee riskeinä mm. seurakuntien talouden heikentymisen ja haastavat muutokset toimintaympäristössä, henkilöstön jaksamisen muutostilanteissa ja työn vaatimusten alla sekä rekrytoinnin haasteellisuuden.

Mahdollisuudet Oulun hiippakunnalla on hyvät suhteet yhteiskunnan muihin toimijoihin ja Norjan sekä Ruotsin pohjoisiin hiippakuntiin. Yhteistyö ja verkostoituminen tuovat mahdollisuuksia. Mahdollisuutena näemme myös hiippakuntamme seurakuntien elinvoimaisen seurakuntaelämän. Digitaalisen työtavan laajempi käyttöönotto sopii hyvin alueellisesti laajaan hiippakuntaamme. Tämä on tasa-arvoistanut tilanteisiin osallistumisen mahdollisuuksia, samoin matkakustannukset ja hiilijalanjälki ovat pienentyneet. Tämä puolestaan mahdollistaa uusia strategian mukaisia satsauksia, kuten seurakuntien tukeminen kiinteistöyksymyksissä.

4. Henkilöstömäärä ja sen kehitys

Tämänhetkinen henkilöstömäärä Oulun hiippakunnan tuomiokapitulissa on 14 henkilöä, joista

erityisviroissa 3 (saamelaistyönsihtööri, vankiladiakoni ja kuurojenpappi) ja yksi hiippakuntasihtööri (musiikki ja jumalanpalveluselämä) työskentelee 50 % työajalla toistaiseksi. Suunnittelukaudella 2023–2025 ei ole nähtävissä muutoksia henkilöstömäärissä.

Vuoden 2023 toimintasuunnitelma, tavoitteet, mittarit ja talousarvio

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli haluaa vuonna 2023 erityisesti vahvistaa seurakuntien kykyä reagoida toimintaympäristön muutoksiin, lisätä seurakuntien kykyä työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittämiseksi sekä tukea seurakunnan työntekijöitä hengellisen elämän hoitamisessa. Nämä tavoitteet nousevat Oulun hiippakunnan strategiasta.

Kaikkien työalojen erityisenä painopisteenä on työn suuntaaminen kaikkein vaikeimmassa asemassa olevien auttamiseksi. Tätä työtä hiippakunta tukee mm. järjestämällä pakolaislasten kohtaamiseen liittyvää koulutusta (Barn i start, Barn i väntan), koordinoimalla mahdollisuuden nuorten parissa Walk in/talk- työtä tekevien kirkon työntekijöiden työnohjaukseen, järjestämällä viittomakielen kurssin (alkeet) seurakunnan työntekijöille ja teemapäiviä lapsiperheköyhyyteen sekä vapaaehtoisuuteen liittyen.

Oulun hiippakunnalla on käytettävissä vuonna 2023 on 1.516.111 euroa, joka on noin 10.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Talousarviokehityksessä on huomioitu kirkolliskokouksen Kirkon keskusrahaston talouden tasapainottamissuunnitelman käsittelyn yhteydessä marraskuussa 2021 päättämä hiippakuntakohtainen 25 000 euron vähennys, sekä tämän jälkeen hiippakuntien talousarviokehitykseen tehty +1 % korotus. Edellisvuosien tavoin, hiippakunta pyrkii kattamaan vähennyksen matkakuluista. Kasvavat palkkakulut ja inflaatio huomioon ottaen, hiippakunnan käytössä olevien varojen reaalin ostovoima pienenee.

KESKEISIMMÄT TOIMINNAN TAVOITTEET VUONNA 2023

1. Tuemme strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä seurakunnissa
  - Järjestämme koulutustilanteita rovastikunnissa ja seurakunnissa. Pidämme esillä Oulun hiippakunnan strategiaa.
  - Tuemme rekrytoinnin kehittämistä.
  - Tuemme seurakuntia muutostilanteissa ja verkostoitumisessa, sekä etsimme yhdessä seurakuntien kanssa rakenneratkaisuja.
  - Tuemme seurakuntia uusien luottamushenkilöiden perehdyttämisessä.
  - Seurakunnat tunnistetaan toimijoina hyvinvointialueella.

2. Toimimme työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja johtajuuden vahvistamiseksi
  - Järjestämme koulutuksia johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyen

- Vahvistamme hiippakunnan organisaatiokonsulttien osaamista
- Järjestämme esihenkilöille sovinto- ja sovittelukoulutuksen
- Kapitulissa on nimetty yhteyshenkilö seurakuntien työhyvinvoinnin ja konsultaatiopyyntöjen kysymyksissä.

3. Tuemme hengellisen elämän hoitamista

- Tuemme taloudellisesti pienten ja vähävaraisten seurakuntien mahdollisuuksia osallistua retriitti- ja pyhiinvaellustoimintaan
- Organisoimme retriittejä ja järjestämme Tunturiretriitti- ohjaajakoulutuksen

4. Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet eri työaloilta vuodelle 2023

- (katso työalojen toimintasuunnitelmat)

Painopisteet	Tavoitteet vuodelle 2023	Mittarit / arviointikriteerit
<p>Mitä painopisteitä toiminnalla edistetään?</p> <p>Oulun hiippakunnan tuomiokapituli haluaa vuonna 2023 erityisesti vahvistaa seurakuntien kykyä reagoida toimintaympäristön muutoksiin, lisätä seurakuntien kykyä työhyvinvoinnin ja johtamisen kehittämiseksi sekä tukea seurakunnan työntekijöitä hengellisen elämän hoitamisessa. Nämä tavoitteet nousevat Oulun hiippakunnan strategiasta.</p>	<p>1. Tuemme strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä seurakunnissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Järjestämme koulutustilanteita rovastikunnissa ja seurakunnissa. Pidämme esillä Oulun hiippakunnan strategiaa. • Tuemme rekrytoinnin kehittämistä. • Tuemme seurakuntia muutostilanteissa ja verkostoitumisessa, sekä etsimme yhdessä seurakuntien kanssa rakenneratkaisuja. • Tuemme seurakuntia uusien luottamushenkilöiden perehdyttämisessä. • Seurakunnat tunnustetaan toimijoina hyvinvointialueella. 	<p>Itsearviointi</p> <p>Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille.</p> <p>Osallistujamäärien seuranta.</p> <p>Piispantarkastuksessa annettujen kehittämistehtävien toteutuminen.</p> <p>Kyselyt seurakuntien konsultointeihin liittyen.</p> <p>Hyvinvointialueiden keskeisiltä toimijoilta ja seurakunnilta pyydetään palaute.</p>

	<p>2. Toimimme työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja johtajuuden vahvistamiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Järjestämme koulutuksia johtajuuteen ja työyhteisön toimivuuteen liittyen • Vahvistamme hiippakunnan organisaatiokonsulttien osaamista • Järjestämme esihenkilöille sovinto- ja sovittelukoulutuksen • Kapitulissa on nimetty yhteyshenkilö seurakuntien työhyvinvoinnin ja konsultaatiopyyntöjen kysymyksissä. 	<p>Itsearviointi</p> <p>Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille.</p> <p>Osallistujamäärien seuranta.</p> <p>Kyselyt seurakuntien konsultointeihin liittyen.</p>
	<p>3. Tuemme hengellisen elämän hoitamista</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuemme taloudellisesti pienten ja vähävaraisten seurakuntien mahdollisuuksia osallistua retriitti- ja pyhiinvaellustoimintaan • Organisoimme retriittejä ja järjestämme Tunturiretriitti-ohjaajakoulutuksen 	<p>Itsearviointi</p> <p>Tapahtumien ja osallistujamäärien seuranta</p> <p>Palautekyselyt koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneille.</p>
	<p>4. Eri työalojen toiminnalliset tavoitteet 2023 ja hiippakunnan toiminnan tavoitteet vuosille 2023–2025 (kts. erillinen liite)</p>	<p>Toimintakertomukset ja niihin liittyvät mittarit</p>

Vaikuttavuuden arviointi

*Mitä vaikutuksia tavoitteiden toteutumisesta seuraa kirkolle ja seurakuntalaisille, yhteiskunnan eri toimijoille ja ihmisten hyvinvoinnille?
Millä mittareilla näitä tavoiteltuja vaikutuksia voitaisiin seurata?*

Seurakuntien kyky hahmottaa muutoksia toimintaympäristössä kehittyy ja kyky reagoida muutoksiin paranee. Seurakunnan itseymmärrys omasta tehtävästään selkiytyy, vaihtoehtoisille työtavoille ja rakenteelle syntyy tilaa. Esihenkilöiden johtaminen ja työyhteisöjen hyvinvointi kehittyvät. Vaikka taloudelliset edellytykset heikkenevät on seurakunnallinen toiminta mahdollista koko hiippakunnan alueella. Seurakuntien rooli hyvinvointialueilla selkiytyy. Seurakuntien työntekijöiden hengellinen elämä vahvistuu.

Mittarit: työhyvinvointikyselyt vuosittain, kehityskeskustelut, yhteistyöverkostojen määrä ja laatu.

Osaamisen kehittäminen

Mitä osaamista tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikutusten aikaansaamiseksi?

Johtajuuden haasteisiin ja kysymyksiin perehtyminen ja kouluttautuminen. Työyhteisöjen hyvinvointia lähestytään strategisella otteella (T. Jordan). Hiippakunnassa ja seurakunnissa perehdytään hyvinvointialueiden toimintaan.

HIIPPAKUNNAN TOIMINNAN TAVOITTEET VUOSILLE 2023-2025

1. Tuemme strategisen työskentelyn, työn ohjauksen ja yhteistyön kehittämistä seurakunnissa

- Innostamme strategisen työskentelyn ja työn ohjaamisen kehittämiseen seurakunnissa järjestämällä koulutustilanteita tähän liittyen.
- Tuemme seurakuntia muutostilanteissa ja etsimme yhdessä seurakuntien kanssa rakenneratkaisuja, niin että niillä olisi edellytykset toimia myös tulevaisuudessa. Apuna käytämme kriisiytyvän seurakunnan mittareita.
- Tuemme seurakuntia uusien luottamushenkilöiden perehdyttämisessä.
- Viestimme suunnitelmallisesti ja tuemme seurakuntien viestintää kriisiviestintätilanteissa.
- Tuemme seurakuntia rekrytointiin liittyvissä haasteissa.
- Pyrimme yhdessä siihen, että seurakunnat tunnustetaan toimijoina hyvinvointialueilla niin, että seurakuntien perustoiminta voi liittyä osaksi hyvinvointialueiden ja kuntien palvelukokonaisuuksia.
- Edistämme uskonnonvapauden toteutumista oppilaitoksissa, puolustusvoimissa ja vankiloissa sekä muutoin yhteiskunnassa.
- Vahvistamme taloushallinnon tukea seurakunnille. Järjestämme talouden ja hallinnon koulutusta yhdessä kirkkohallituksen ja muiden toimijoiden kanssa.
- Tuemme seurakuntien keskinäistä yhteistyötä. Lisäksi rohkaisemme seurakuntia verkostoitumaan eri toimijoiden kanssa.
- Suunnittelemme ja toteutamme yhdessä pohjoispohjoismaisten hiippakuntien kanssa

yhteistyöprojektin. Projektin aiheena on Borders/Gränser/Rajat. Projektia hallinnoi Oulun hiippakunta. Projektin tarkoituksena on vahvistaa Kalottialueen yhteistyötä, luoda tilanteita, joissa keskustellaan rajoista, niihin liittyvistä kysymyksistä, lisätään tietoisuutta ja vuorovaikutusta eri maiden edustajien ja kansalaisten keskuudessa.

2. Vahvistamme toimia työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja johtajuuden vahvistamiseksi

- Vahvistamme piispantarkastusten prosessilla seurakuntien johtamista ja työyhteisöjä.
- Rohkaisemme ongelmiin tarttumiseen ja niiden ratkaisemiseen varhaisen puheeksi ottamisen periaatteella.
- Järjestämme sovinto- ja sovittelukoulutuksen esihenkilöille.
- Vahvistamme hiippakunnan organisaatiokonsulttien osaamista Ratkee -jatkokoulutuksella (2022–2023) yhteistyössä Kevan ja Verve -työelämäpalvelujen kanssa.
- Järjestämme Ajankohtaisikkuna -koulutuksia yhteistyössä Lapuan hiippakunnan kanssa. Koulutuksessa on mm. työhyvinvointiin ja hyvään johtamisen käytänteisiin liittyviä sekä ajankohtaisiin aiheisiin liittyviä luentoja.
- Perustamme hiippakunnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus ryhmän ja tuotamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutusmateriaalia seurakunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille

3. Tuemme hengellisen elämän hoitamista

- Tuemme hengellistä elämää koulutuksen, valmennuksen ja esimerkin keinoin piispan ja hiippakunnan viranhaltijoiden toimesta, kun kohtaamme seurakuntien työntekijöitä ja luottamushenkilöitä.
- Jaamme hengellistä sisältöä hiippakunnan viestintäkanavissa.
- Järjestämme *Teologinen ikkuna* -koulutuksia yhteistyössä Lapuan hiippakunnan kanssa.
- Tarjoamme vähävaraisten ja pienten seurakuntien työyhteisöille ja työntekijöille tukea ja mahdollisuuksia osallistua retriittiin ja pyhiinvaellukselle. Varaamme toimintaan määrärahan, jota seurakunnan työntekijät ja työyhteisöt voivat hakea.
- Järjestämme Tunturiretriitti-ohjaajakoulutus Hiljaisuuden Ystävät ry:n kanssa.

4. Vahvistamme vapaaehtoisuutta

- Haluamme etsiä yhdessä uutta toimintakulttuuria, jossa seurakuntalaisen osallisuus ja vapaaehtoisuus vahvistuvat.
- Haemme vaikutteita muista kirkoista ja yhteisöistä ja hakeudumme yhteistyöhön.
- Luomme yhdessä hyviä toimintamalleja ja verkostoituen kerromme niistä toisille seurakunnille. Tuomiokapituli ohjaa ja tukee tehtävää työtä.
- Järjestämme teemapäivän vapaaehtoisuudesta kirkon työssä.

5. Toimimme digitaalisella työtavalla

- Painotamme työssämme digitaalisen yhteydenpidon keinoja, niin kokouksien kuin koulutuksien järjestämisessä.
- Järjestämme jumalanpalveluksen ja muun kirkon videotuotannon tueksi koulutuksen: Videotuotanto kirkon työssä. Koulutus koostuu prosessikoulutuksesta ja kaikille avoimista webinaareista.

6. Tuemme saamenkielistä seurakuntatyötä

- Tuemme saamen kieliä saamelaisten kotiseutualueen seurakunnissa.
- Piispainkokouksen kanslia hakee rahoitusta Kirkon oman saamelaisten totuus- ja sovintoprosessin läpiviemiseen. Hanke tulisi toimimaan läheisessä työyhteydessä Oulun hiippakunnan kanssa. Hankkeeseen palkattaisiin projektityöntekijä, jonka ensisijaisena tehtävänä on kuulemistilaisuuksien järjestäminen, psykososiaalisen tuen antaminen ja koordinoiminen saamelaisten kotiseutualueella ja sen ulkopuolella. Lisäksi projektityöntekijän tehtävänä on kuulemistilanteiden (kirkon) koordinoiminen. Hankkeeseen liittyy myös tutkimus- ja kirjaprojekti. Työntekijä tulisi liittymään Oulun hiippakunnan toiminnallisen osaston työyhteyteen ja hänen toimipaikkansa tulee olemaan saamelaisten kotiseutualueella.

7. Tuemme seurakuntia kiinteistöjen ja kulttuuriperinnön hoitamisessa

- Tarjoamme pienille ja vähävaraisille seurakunnille tukea kiinteistöihin liittyvien kysymysten

- ratkaisemiseksi ja kiinteistösuunnitelman tekemiseen. (asiantuntija-/konsulttipalvelu)
- Järjestämme teemapäivän kiinteistöjen ja kulttuuriperinnön hoitamisesta.

8. Ympäristötietoisuuden lisääminen ja konkreettiset toimet siihen liittyen

- Noudatamme toiminnassamme kestäväen kehityksen periaatteita. Vähennämme tuomiokapitulin työntekijöiden matkustamista 30 %:lla strategiajaksolla vuoteen 2026 mennessä
- Kannustamme seurakuntia uusimaan ympäristöohjelman uuden Kirkon ympäristödiplomin käsikirjan mukaisesti.

9. Viittomakielisen seurakuntatyön vahvistaminen

- Suuntaamme työn niille alueille ja ryhmille, jotka ovat etäällä viittomakielisestä seurakuntayhteisöstä
- Tuemme viittomakielisen työn edellytyksiä pienissä seurakunnissa (työntekijät) järjestämällä viittomakielen kurssin (alkeet).

10. Pakolaisten parissa tehtävä työn tukeminen

- Tuemme pakolaisten parissa tekeviä työntekijöitä järjestämällä Barn i start ja Barn i väntan -koulutuksia (traumatyöskentelymenetelmä) yhteistyössä Luulajan hiippakunnan ja Kirkkohallituksen kanssa.

TOIMINTASUUNNITELMAN 2023 ERITTELY TOIMINTOJEN MUKAAN

Piispan toiminta

Piispan viran hoitaminen jatkuu vuonna 2023 vakiintuneiden toimintamuotojen kautta. Piispan tehtävänä on johtaa hiippakunnan toimintaa ja hallintoa sekä toimia seurakuntien ja papiston ylimpänä kaitsijana. Ydintehtäviä ovat uudistetulla prosessilla toteutettavat piispantarkastukset, kirkkoherrojen virkaanasettamiset sekä pappien ja diakoniatyöntekijöiden vihkimiset. Seurakuntavierailut ja tuomiokapitulin puheenjohtajuus ovat piispan tärkeitä työtehtäviä.

Tässä yhteiskunnallisessa kriisitilanteessa, jossa yhtäältä toivutaan koronapandemian vaikutuksista ja toisaalta pyritään ottamaan toivon johtajan roolia yhteiskunnassa Ukrainan sodan alkaessa, edustaa piispuus yhä vahvemmin kirkon hengellistä johtajuutta. Piispan tehtävänä on valvoa, että kirkon perustehtävää hoidetaan kirkon tunnustuksen, kirkkolain ja -järjestyksen mukaan. Piispa on yhä vahvemmin myös mediavaikuttaja ja toimii aktiivisesti ja näkyvästi paitsi perinteisessä mediassa myös sosiaalisessa mediassa.

Yhteiskuntasuhteiden hoitaminen ja verkostoituminen on keskeinen osa piispan työtä. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat valtion ja kuntien sekä järjestöjen, yritysten ja yhteisöjen edustajat koko pohjoisessa Suomessa. Näissä verkostoissa piispan tehtävä on tuoda esiin kristillisen uskon arvopohjaa ja olla luomassa edellytyksiä seurakuntien toiminnalle.

Piispa osallistuu kokonaiskirkon johtamiseen ja hallintoon, kuten piispainkokouksen ja kirkolliskokouksen työskentelyyn. Oulun piispalla on myös kirkon ulkosuomalaistyön neuvottelukunnan puheenjohtajuus, eli hän on myös ulkosuomalaistyön piispa. Lisäksi piispa toimii Suomen Piipiaseuran puheenjohtajana. Pohjoisimman hiippakunnan piispan rooliin kuuluu vahvasti myös saamelaisen kirkollisen työn vaaliminen ja edistäminen sekä kansainvälinen työ erityisesti Pohjoiskalotin alueella. Nämä ja ekumeeniset yhteydet vaativat piispan aktiivista otetta. Oulun hiippakunta on kolmen eri maakunnan alueella, joten pitkät etäisyydet vaativat omat panostuksensa paitsi aika- myös taloudellisilla resursseilla mitattuna.

Hiippakuntavaltuusto

Hiippakuntavaltuusto kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa; hyväksymään hiippakunnan edellisen vuoden tilinpäätöksen ja vahvistamaan seuraavan vuoden talousarvion ja toimintasuunnitelman sekä käsittelemään mahdollisia aloitteita, lausuntopyyntöjä tai muita sille annettuja tehtäviä.

Hiippakuntavaltuuston Teams-iltakouluja järjestetään tarvittaessa vuonna 2023.

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ

Tiedotetaan seurakuntien diakoniatyöntekijöitä uudesta diakonian vertaistukikehittäjä verkostosta. Innostetaan diakoniatyöntekijöitä pyytämään vertaistukikehittäjiä diakoniatyön toiminnan tarkoituksen mukaiseen kehittämiseen. Samalla otetaan kokeilu käyttöön työn arviointiin vaikuttavuusmittareita. Rohkaistaan työntekijöitä perustehtävän kirkastamiseen ja työn priorisointiin. Rekrytointiin, vapaaehtoistyön kehittämiseen ja viestintään annetaan tukea hiippakunnalta.

Hiippakunta toimii aktiivisesti ekumenian ja kirkon kansainvälisten yhteyksien hyväksi hiippakunnallisella ja laajemmalla tasolla. Yhtenä esimerkkinä tästä on ekumeeninen paastonajan seminaari, joka järjestetään noin joka toinen vuosi. Oulun hiippakunta on myös aktiivisesti mukana Kalotinalueen hiippakuntien yhteistyössä.

Hallinto

Tuomiokapitulin hallinnollisen osaston tehtävänä on huolehtia hiippakunnan hallinnosta. Tuemme ja konsultoimme seurakuntien ja seurakuntayhtymien lähinnä hallinnossa työskenteleviä henkilöitä sekä tarvittaessa myös luottamushenkilöitä ja seurakuntalaisia. Tuomiokapitulin hallinnon vuonna 2021 alussa uusille kirkkoherroille suunnattuja kuukausitapaamisia (nk. UKK-ryhmä) on tarkoitus jatkaa myös vuonna 2023. Tapaamiset toimivat sekä koulutuksellisenä että vertaistuellisena kirkkoherranviranhoidon alkuvaiheessa.

Jumalanpalvelus ja musiikki

Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan tavoitteena on tukea, ohjata ja edistää Oulun hiippakunnan seurakuntia ja niiden työntekijöitä jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin kysymyksissä. Lisäksi hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminta pitää yllä yhteyksiä eri yhteistyötahoihin ja seuraa kirkon jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin sekä yleisen musiikkikulttuurin kehitystä. Vuoden 2023 toiminnan keskeisinä teemoina ovat kirkollisten toimitukset ja köyhien ja syrjäytyneiden kohtaaminen.

Kasvatus

Rohkaistaan hiippakunnan strategian mukaisesti toimenpiteisiin: alku on viimeisissä. Tämä tarkoittaa mielenterveyttä tukevien toimintamallien käynnistymistä ja työnohjauksellista tukea, lääkehoidon koulutusta ja saavutettavuuden vahvistamista. Lisäksi työelämän ja kouluttavien oppilaitosten vuoropuhelu lisätään. Digimentoroinnin toimintamalli vakiintuu kaikille ammattiryhmille.

Lähetys ja kansainvälinen työ

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on seurakuntien missionaalisuuden eli seurakunnan olemuksesta nousevan lähetystehtävän edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. Työalan tavoitteena on hiippakunnan strategian mukaisesti osaltaan tukea seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkuulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkuulttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä.

Toimintavuoden erityisenä painopisteenä on tukea seurakuntia Ukrainasta tulevien pakolaisten kohtaamisessa. Toisena painopisteenä on rohkaista seurakuntia jatkamaan yhteyksiä Inkerin kirkon ystävyysseurakuntiin. Kolmantena painopisteenä on muistuttaa seurakuntia pitkäjänteisestä

lähetystyöstä ja kansainvälisestä perustyöstä, joka jää nyt helposti Ukrainan tilanteen varjoon.

Matkailijatyö

Tuetaan Lapin seurakuntia matkailijatyön hoitamisessa ja osallistutaan tunturikappelitoiminnan organisoimisen tunturikappelikokouksissa.

Saamelaistyö

Kirkon keskusrahastosta ohjataan vuosittain koko maan alueella tehtävään saamelaistyöhön määrärahaa. Työalasta vastaava saamelaistyön sihteeri vastaa yhdessä saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien ja eri yhteistyötahojen kanssa kirkollisen saamelaistyön toteutuksesta. Painopisteenä on saamenkielisen sieluhoitotyön kehittäminen, kristillisen kasvatuksen vahvistaminen ja saamenkielisen seurakuntatoiminnan tukeminen koko maan alueella.

Työnohjaus

Työnohjaajien lisääntyvän kysynnän tueksi tarjotaan työnohjaajille työnohjausryhmiä. Nämä olisivat suljettuja, itseohjautuvia työnohjausryhmiä, joissa on selkeä rakenne ja kesto (1–2 vuotta). Kirkkoherroille ja esimiehille tarjotaan vertaistyönohjausryhmiä korona-ajan jälkeisten uusien haasteiden kohtaamiseen. Näissäkin ryhmissä sitoutuminen vähintään vuodeksi on tärkeää. Työnohjaajille järjestetään hiippakunnallinen päivä keväällä 2023.

Viestintä

Oulun hiippakunnan tuomiokapitulin viestintää suunnittelee ja koordinoi viestintätiimi, jonka puheenjohtajana toimii hiippakuntadekaani. Viestintää ohjaa viestintäohjelma. Jokaisella tuomiokapitulin työntekijällä on oman työalansa asioiden viestintävastuu. Tuomiokapituli auttaa seurakuntia mahdollisuuksien mukaan kriisiviestintätilanteissa.

Viittomakielinen työ

Oulun piirin viittomakielisen työn tavoitteena on kutsua viittomakielisiä Jumalan yhteyteen, vahvistaa piirin alueella asuvien kuurojen ja kuurosokeiden hengellistä identiteettiä, tukea ja tarjota viittomakielistä seurakuntayhteyttä sekä tarjota kuuroille mahdollisuus kirkollisiin toimituksiin ja sielunhoitoon omalla kielellään.

Ympäristötoiminta

Ympäristötoiminnan neuvottelukunnan tavoitteena on edistää seurakuntien ympäristötyötä. Tavoitteena on saada hiippakunta, rovastikunnat ja seurakunnat ottamaan huomioon ympäristöasiat ja kirkon ilmasto-ohjelman omissa rakenteissaan ja toiminnassaan ja edistää ympäristökasvatusta.

KESKEISIMMÄT TOIMINNALLISET TAVOITTEET ERI TYÖALOILTA VUODELLE 2023

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ toiminta- ja taloussuunnitelma

3. Neuvottelukunta

Hiippakunnan diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää diakonia- ja yhteiskunnallista työtä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella. Sen tehtävänä on tukea erityisesti seurakuntien diakoniatyöntekijöitä ja työalalla toimivia pappeja diakonian toteuttamiseksi seurakunnissa sekä tukea työntekijöiden hengellistä elämää ja työssä jaksamista.

Diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2021-2024. Neuvottelukunnan jäseninä ovat

Johtava diak.työntekijä (diakonissa-sairaanhoitaja Kappalainen	Camilla Honkala, Kokkola, puheenjohtaja
Diakonissa -sairaanhoitaja	Tapio Karjula, Kemi, varapuheenjohtaja
Sosionomi-diakoni	Tiia Helander, Kolari
Lehtori, diakonissa, TtM kampus	Helena Koivukangas, Pudasjärvi
Diakonia- ja yhteyspäällikkö	Kirsi Laukkonen, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulun
Diakonia- ja hallintojohtaja	Outi Uusimäki, Oulun Diakonissalaitoksen säätiö, Oulu
Kollegion edustaja	Marja-Leena Tahkola, Caritas-säätiö, Oulu
	Hannu Kallunki, sosiaalineuvos, Raahe

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan johtava diakoniatyöntekijä Camilla Honkala ja varapuheenjohtajana Kemin yhteiskunnallisen työn pastori Tapio Karjula. Tuomiokapitulin kollegion nimeämä edustaja läsnäolo ja puheoikeudella on maallikkojäsen Hannu Kallunki Raahesta.

Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihteerin Mirva Kuikka. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n mukaisesti hiippakuntadekaani Juha Rauhalalla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus. Neuvottelukunta kokoontuu vuoden aikana 3–4 kertaa. Yksi kokoontumisista on Hiippakunnallinen diakoniaseminaari, johon kutsutaan rovastikuntien diakoniavastaavat. Tämän seminaarin paikka vaihtelee hiippakunnan eri puolille. Samalla tutustumme sen alueen diakonia- ja yhteiskunnallisen työn erityispiirteisiin ja käytäntöihin.

Toimintasuunnitelmassa esitellään myös hiippakuntasihteerin työhön kuuluvia moniammatillisia yhteisiä asioista, jotka eivät ole diakonia ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan toimintaa. Isoimpina näistä mainittakoon Työnohjaus, Sielunhoito, Kirkon henkinen huolto ja Mielenterveyden ensiapukoulutus.

4. Diakonia ja yhteiskunnallinen työ

Toiminnan painopisteet 2023 ja tavoitteet niiden toteuttamiseksi

- 2.1. Rohkaistaan työntekijöitä diakonian perustehtävän kirkastamiseen ja sen tarkastelemiseen uusista näkökulmista
  - Diakonian vertaistukikehittäjäverkoston hyödyntäminen seurakuntien diakoniatyön arviointiin ja toiminnan tarkoituksen mukaiseen toiminnan kehittämiseen
  - Otetaan käyttöön vaikuttavuusmittareita työn vaikuttavuuden arvioinnin mahdollistamiseksi
- 2.2. Kohdennetaan työtä rohkeammin, monialaisesti ja yhdessä seurakuntalaisten kanssa yksinäisyyden, köyhyyden ja osattomuuden vähentämiseksi
  - vahvistetaan seurakuntalaisten ja vapaaehtoisten osallisuutta ja toimijuutta etsimällä yhdessä uutta toimintakulttuuria ja jakamalla hyviä toimintamalleja.
  - Hiippakunta järjestää aiheesta vapaaehtoistyöstä teemapäivän teamsiin osana ajankohtaisikkunoita.
- 2.3. Seurakuntien johtamisen ja henkilöstön tukeminen toimintaympäristön muutoksessa
  - Ajankohtaisten asioiden Teams ikkuna
  - Rohkaisemalla varhaisen puheeksi ottamisen periaatteella ongelmiin tarttumiseen hyvissä ajoin ja niiden ratkaisemiseen. Tarvittaessa rohkaistaan pyytämään avuksi ulkopuolista konsulttia tai sovittelijaa
  - Tarjotaan digitaalisesti työhyvinvointiin ja hyvään johtamisen käytänteisiin liittyviä luentoja
  - Rohkaistaan seurakuntien työntekijöitä ja kirkkoa Sote alan toimijoiden joukkoon yhteistyökumppaniksi
  - Diakoniatyöntekijöiden rekrytointitilanteen paraneminen
  - Tarjotaan seurakuntaharjoitteluohjaajille tukea ja tietoa teams tapaamisten välityksellä ja yhdellä tapaamisella, jonka hiippakunta tarjoaa. Ja ollaan aktiivisesti yhteydessä Diakiin ja mietitään opiskelijoille tarvittavaa rohkaisua kirkon työhön. Lisätään apua ja tukea, kun seurakunnat hakevat diakoniatyöntekijöitä virkaan tai sijaisuuteen. Tarjotaan tukea erityisesti viestintään.

5. Koulutus ja muut tapahtumat

3.1 Diakonia ja yhteiskunnallinen työ

- YV starttipäivät viikolla 47, 20.-23.11.2023

- Diakonian asiantuntijapäivät, 19.-21.4.2023

3.2 Sielunhoito

Sielunhoidon erityiskoulutus yhdessä Lapuan hiippakunnan kanssa, lähijaksot toteutetaan Lankarissa, Seinäjoella. 1 jakso 26.-28.4.2023 ja 2. jakso 19.-21.9.2021. Koulutus jatkuu vuosina 2024–2025.

3.3. Johtaminen

- Diakonijaohitajien kuukausittaiset neuvottelut, vertaistukitapaamiset Teamsissa
- **Sovinto ja sovittelukoulutus**, joka on suunnattu ensisijaisesti esihenkilöille. Kouluttajana Maija Gellin. Koulutus toteutetaan 5 pvän koulutuksena, 2 päivää Teamsissa 2.–3.2.2023 ja 3 päivää livenä Oulussa 1.-3.3.2023. Koulutuksen laajuus on 108 tuntia. Koulutus antaa valmiudet toimia restoratiivisena sovittelijana.

3.4. Henkinen huolto

- Henkisen huollon koulutus, **HeHu**, Oulussa keväällä
- Mielenterveyden ensiapukurssit, **MTEA** 2 kurssia. Ilmoitetaan vain hiippakunnan kalenterissa

3.5 Perehdytys

Orientoitumiskoulutus Osallisena kirkon uskosta ja elämästä 18.-20.9.2023

3.6 Työnohjaus ja -konsultointi

- Työnohjaajien hiippakunnallinen neuvottelupäivä keväällä 2023
- Ratkee hanke jatkuu
- Sovinto ja Sovittelukoulutus yhdessä esimiesten kanssa

MUUT

3.7 KUAn ajankohtaispäivä 7.2.2023. Oulun hiippakunta on 2023 yhteisvastuuhiippakunta ja piispa Jukka Keskitalo on

3.8 Työyhteisön ja hallinnon pastoraalikoulutus 1.jakso 12.–13.9.2023 ja 2.jakso 7.-8.11.2023

6. Talous

3.1 Diakonia ja yhteiskunnallinen työ toimii sille asetetun määrärahan puitteissa, 28 000 €. Summa ei ole noussut aiemmista vuosista, vaan siinä mukana myös hiippakuntasihteerin matkakulut, arviolta 10 000 €. Matkalaskuihin kuuluu myös työnohjauksiin kuuluvat matkat.

Koulutus (7000 €)

Henkisen huollon koulutuspäivä	2000 €
Rovastikunnalliset koulutukset, mm MTEA	3000 €
Tarpeesta nousevat ajankohtaiskoulutukset	2000 €

Neuvottelukunta ja rovastikuntavastaavat (8000 €)

Neuvottelukunnan kokoukset ja opintomatka	5000 €
Diakonian asiantuntijapäivät	3000 €

Muu toiminta (3000 €)

Hiippakunnallinen edustaminen	500 €
Kansainvälinen diakoniatyö	500 €
Yhteistyö verkkojen kanssa	500 €
Muistamiset ja kirjallisuus	700 €
Diakoniavihkimys ja -ordinaatio valmennus	800 €

Hiippakuntasihteerin matkakulut (10 000 €)	10 000 €
--	----------

YHTEENSÄ	<u>28 000 €</u>
-----------------	------------------------

(Työnohjaustyötä ja työyhteisökonsultointia tehdään sille asetetun määrärahan puitteissa. Vuodelle 2023 anotaan aiempi 4000 €. Sen lisäksi anotaan 10 000 €, joka varataan Ratkee hankkeen loppuunsaattamiseksi.

Työnohjaajien neuvottelupäivä	2000 €
Konsultointeja ja sovitteluja	2000 €
Asiantuntijapalvelut (Ratkee, Verve)	10 000 €

YHTEENSÄ	<u>14 000 €</u>
-----------------	------------------------

Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan toimintasuunnitelma

1. Tavoite

Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan tavoitteena on koulutuksellisin ja toiminnallisoin keinoin tukea, ohjata ja edistää Oulun hiippakunnan seurakuntia ja niiden työntekijöitä

jumalanpalveluselämän, ja kirkkomusiikin kysymyksissä. Tämän lisäksi hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminta pitää yllä yhteyksiä eri yhteistyötahoihin ja seuraa kirkon jumalanpalveluselämän ja kirkkomusiikin sekä yleisen musiikkikulttuurin kehitystä.

Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnasta vastaavat hiippakunnassa hiippakuntadekaani ja hiippakuntasihteeri (a) sekä hiippakunnallinen jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunta, joka tukee työtä asiantuntijaelimenä.

2. Oulun hiippakunnan jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunta ja kokoukset

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli on nimennyt jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukuntaan puheenjohtajan ja 5 jäsentä. Tuomiokapitulin nimeämänä edustajana on läsnäolo- ja puheoikeudella tuomiorovasti **Satu Saarinen**. Neuvottelukunnan sihteerinä toimii hiippakuntasihteeri **Raimo Paaso**. Neuvottelukunta pitää kokouksia vuonna 2023 ohjesääntönsä mukaisten tehtävien toteuttamiseksi.

Jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan neuvottelukunnan jäsenet 2020–2023

Lääninrovasti Kari Tirola, Haapajärvi (puheenjohtaja)

kappalainen Satu Kreivi-Palosaari, Oulu

Intendentti Maija Kuusisto, Oulu

Musiikinopettaja Maria Viitasaari, Oulu

kanttori Lauri-Kalle Kallunki, Muhos

kanttori Päivi Aho, Sievi

3. Toiminta

Aiempien vuosien tapaan hiippakunnan koulutustoiminnassa keskitytään päivän kestäviin koulutus- ja neuvottelupäivien järjestämiseen. Vuoden 2023 keskeinen teema on kirkollisten toimitukset ja köyhien ja syrjäytyneiden kohtaaminen. Kaikki pitempikestoiset koulutukset järjestää pääsääntöisesti kirkon koulutuskeskus. Neuvottelukunta toimii sille annettujen talousraamien mukaisesti.

4. Talous

Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan kanttoreiden neuvottelupäivät	500 euroa
Musiikki- ja jumalanpalveluspäivät, teemana mm. kirkolliset toimitukset	2000 euroa
Lapsikuorokoulutus, kevät 2023	800 euroa
Opintomatka Roomaan kevät 2023	5000 euroa
Yhteensä:	8 300 euroa

Kasvatuksen toimintasuunnitelma

3. Tavoite

Hiippakunnan kasvatustoiminnan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää kasvatustyötä ja siihen liittyvää koulutusta hiippakunnan alueella.

4. Neuvottelukunta

Kasvatustoiminnan neuvottelukunta on nimetty ajalle 1.1.2021–31.12.2024. Neuvottelukunnan jäseninä ovat

Lapsityönohjaaja	Mari Pohjanen, Rovaniemi, puheenjohtaja
Johtaja	Veijo Kosola, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, varapuheenjohtaja
Hiippakuntavaltuuston edust.	Suvi Helanen, koordinaattori, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Oulu
Koulutuspäällikkö	Hanna Ruuttunen, Suomen Diakoniaopisto, Oulu
Nuorisotyönohjaaja	Arto Pisilä, Kempele
Luottamushenkilö	Liisa Lahti, Oulu
Opiskelijaedustaja	Grace Pitkänen, Oulu
Kirkkoherra	Mirva Ahola, pappisasessori, Pyhäjärvi

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii lapsityönohjaaja Mari Pohjanen ja varapuheenjohtajana johtaja Veijo Kosola. Tuomiokapitulin hiippakuntavaltuuston edustajana läsnäolo- ja puheoikeudella on Suvi Helanen ja kollegion edustajana pappisasessori Mirva Ahola. Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii hiippakuntasihteeri Saija Kronqvist. Kokouksessa on ohjesäännön 3§:n mukaisesti hiippakuntadekaani Juha Rauhalalla läsnäolo-oikeus ja puheoikeus. Neuvottelukunta toimii työn tarpeiden kartoittajana ja suunnittelijana. Käytännön toteutuksesta vastaa hiippakuntasihteeri.

Neuvottelukunta kokoontuu 3–6 kertaa toimintavuoden aikana. Neuvottelukunnan toimikausi on 2021–2024.

5. Kasvatustoiminta

Toiminnan painopisteet:

- Alku on viimeisissä: mielenterveyden tuki ja saavutettavuus
- Rekrytointi ja mentorointi laaja-alaisten tehtävien hiippakunnassa
- Pyhiinvaellus ja retriittitoiminta

- **Alku on viimeisissä-mielenterveyden tuki ja saavutettavuus**

1. Nuorten mielenterveyden tukeminen.

-Walk in/talk-työnohjaus.

2. Turvallinen leirityö:

-lääkehoidon koulutus.

3. Jumalanpalvelus kaikille:

-Videotuotanto kirkon työssä.

- **Rekrytointi ja mentorointi**

- pienten seurakuntien kasvatuksen työntekijöiden tuki laaja-alaisten tehtävien tuki mm. digimentorointi ja orientoitumiskoulutus vuosittain.

- rekrytoinnin tuki: osallistuminen kouluttavien oppilaitosten työelämätahtumiin ja kouluttavien oppilaitosten ja työelämän vuoropuhelu.

-varhaiskasvatuksen koulutuksen seurantaryhmä/Kirkkohallitus.

-nuorten vaikuttajaryhmätoiminnan tuki.

- **Pyhiinvaellus ja retriittitoiminta:**

Tuomiokapituli tarjoaa ensisijaisesti vähävaraisisten ja pienten

seurakuntien työyhteisöille ja työntekijöille tukea ja mahdollisuuksia osallistua retriittiin

ja/pyhiinvaellukselle. Toimintaan varataan määräraha, jota seurakunnan työntekijät ja työyhteisöt voivat hakea.

-Tunturiretriitti-ohjaajakoulutus.

-partiorippikoulu.

Millä mittareilla toiminnan vaikutuksia seurataan toimintakauden aikana?

Seurataan koulutusten toteutumista ja osallistujamäärää. Hiippakunta kerää tietoa strategiansa vaikuttavuudesta vuosittaisella sähköisellä kyselyllä.

Hiippakunta käynnistää walk in/talk-työnohjauksen kirkon työntekijöille, jotka tarjoavat kerta keskusteluja nuorille 13–20-vuotiaille. Seurakunnat voivat tarjota nuorille Walk in-kertakeskusteluja yhdessä lyhytterapeuttien kanssa. Työnohjauksellisella tuella vahvistetaan myös pienten seurakuntien toimintakykyä toiminnan käynnistämiseen. Työnohjaus tukee toiminnan käynnistämistä ja ammatillista jakamista. Siihen voivat hakeutua kaikki kirkon Walk in ja Walk in/talk-toimintaa Oulun hiippakunnan alueella käynnistävät tahot.

Walk in/talk on maksuton, eikä erillistä ajanvarausta tarvita. Nuori voi tulla tapaamiseen anonyymisti, kertomatta omaa nimeään tai asuinpaikkaansa. Keskustelut ovat luottamuksellisia. Walk in/talk on keskusteluapua ratkaisukeskeisellä työotteella. Walk in/talk ei ole terapiaa. Työntekijät ovat kirkon ammattilaisia, nuorisotyönohjaajia, pappeja, diakoneja. Walk in/talk on syntynyt kirkon Walk in -terapian rinnalle, jossa keskustelua aina ohjaa koulutettu ratkaisukeskeinen lyhytterapeutti.

Rekrytoinnin tueksi tarjotaan oppilaitosten ja työelämän vuoropuhelun mahdollistavaa työelämäfoorumia sekä osallistutaan oppilaitosten omiin työelämätapauksiin. Työnkuviin ja tehtävänimikkeisiin liittyvää osaamista jaetaan seurakunnille yhteistyössä Kirkkohallituksen asiantuntijoiden ja hiippakunnan lakimiesasessorin kanssa. Tässä huomioidaan erityisesti pienten seurakuntien laaja-alaiset kasvatuksen tehtävät.

Kasvatuksen kehittämisen tueksi ja strategian painopisteisiin liittyvien ilmiöiden tunnistamiseksi Oulun hiippakunnassa tarjotaan opiskelijoille mahdollisuuksia opinnäytetöiden tekemiseen. Budjetointi: 400 €. Avoin haku.

Koulutustoiminta

Hiippakunta tarjoaa koulutustoimintaa alueensa seurakunnille verkossa ja kasvokkain.

Lähikoulutuksina:

Lähikoulutuksina järjestetään vuorovaikutusta edellyttävät tapaamiset, erityisesti verkostoituminen; hengelliset ja sielunhoidolliset koulutukset; ammatti-identiteettiä syventävät koulutukset (esim. orientoitumiskoulutus ja ylemmän johdon koulutukset). Tehtäessä arviointia, sopiiko jokin tilanne verkkoon, tulee pohtia tavoitteita, joita tapaamiselle on asetettu.

Seurakuntien teologisen työskentelyn ja hengellisen syventymisen tueksi tarjotaan hiljaisuuden retriittejä, -päiviä ja -joogaa rovastikunnittain. Tunturiretriitin ohjaajakoulutus toteutetaan yhdessä Hiljaisuuden Ystävät ry:n kanssa Muoniossa, ja koulutukseen kuuluu kenttäjakso. Jumalanpalveluksen ja muun kirkon videotuotannon tueksi tarjotaan Videotuotanto kirkon työssä-koulutusta, jossa sekä prosessikoulutusosuus että kaikille avoimet webinaarit.

Leirityön tueksi järjestään turvallisen lääkehoidon koulutus ja tuetaan seurakuntia lääkehoitosuunnitelmien valmistelussa.

Verkkokoulutus, webinaarit ja viestintä.

Verkkokoulutusta hyödynnetään prosessien tukena. Oppimisalustana toimii Peda.net. Katsomuskasvatuksen tueksi viestitään seurakunnille Fokus ry:n koordinoimasta YK:n yhteisymmärrysviikosta ja www.dialogitaitajat.fi materiaaleista päiväkodeille ja kouluille. Yhteistyökumppanina Uskonnonopetus.fi, Suomen Ekumeeninen neuvosto ja Rovaniemen kaupungin varhaiskasvatus sekä Rovaniemen seurakunta.

Verkkokoulutuksina voidaan toteuttaa:

1. ne, jotka koskevat digitaalisuutta, esim. some
2. tiedonjakamista koskevat koulutukset
3. Suunnittelu ja sopiminen, neuvottelut. Erityisesti, kun tuttu ammattiryhmä tai vastaava.

Webinaarien ja niiden viestinnän osalta pyritään tiivistämään kirkon kasvatuksen yhteistyötä, jotta eri toimijoiden ajankohtaiswebinaareista viestittäisiin laajasti. Hiippakunta järjestää harkitusti webinaareja erityisesti yhteistyökumppaneiden kanssa ja strategian pohjalta nouden. Webinaareista viestitään istuntopäivinä ilmestyvässä uutiskirjeessä sekä hiippakunnan kotisivujen kalenterissa. Kehittämistoiminnassa erilaiset teemapohjaiset kirkon sisäiset sähköiset (TEAMS) verkostot ja tietopankit nousevat yhä tärkeämpään rooliin tiedon välittämisessä ja -hakemisessa.

Viestintä kulkee Oulun hiippakunnan Tiennäyttjä-Ofelas-uutiskirjeen kautta, joka tavoittaa kaikki ammattiryhmät. Se ilmestyy kuukausittain istuntopäivinä. Sosiaalista mediaa voidaan käyttää tiedotuksen tukena. Tiedotuskanavana toimii hiippakunnan kotisivujen kalenteri, jossa löytyy tapahtumien ohjelmat. Kasvatuksella on myös omat sivustonsa kotisivuilla. Tiedottamista suunnataan tarveharkintaisesti hiippakunnan alueella toimiviin tiedotusvälineisiin.

Hiippakunta järjestää erilaisia verkostopäiviä ammattikunnittain ja yli ammattikuntarajojen myös verkkotapaamisina. Lisäksi se tarjoaa vuosittain nuorten vaikuttajaryhmätapaamisen uuden kirkkolain mukaisesti (ohjaajapäivässä 28.1.23).

Hanketoiminta

Oulun hiippakunnan kasvatuksen työalasihteeri on mukana Ratkee-hankkeessa konsulttina

Leiritoiminta

Hiippakunta on mukana 2023 partiorippikoululeirillä Hiippakunnallisen partiorippikoulun järjestämisestä Oulun ev. lut. seurakuntien partiotyö yhdessä paikallisseurakunnan kanssa. Oulun hiippakunta toimii yhteistyökumppanina. Partiorippikoulu kokoaa nuoria eri puolilta Suomea. Leirille ovat tervetulleita partiolaiset ja kaikki luonnosta ja erätaidoista kiinnostuneet.

2023 partiorippikoulu

10.-12.2.2023 Talviviikonloppu Suvelan leirikeskuksessa, Kiimingissä.

14-21.6.2023 Oulun seurakuntien maastoleirialueella Rokualla

1.7.2023 konfirmaatio

Rohkaistaan hiippakunnan nuoria osallistumaan **Kirkon tulevaisuusseminaariin**, joka on viikonloppuleiri Etelä-Suomessa. Rohkaistaan seurakuntia viemään ryhmiä Lasten ja nuorten keskus järjestämälle **valtakunnalliselle lasten, nuorten ja perheiden telttaleirille** 4.-9.7.2023 Keuruun Isossa Kirjassa.

Yhteistoiminta

Neuvottelukunta kutsuu koolle työryhmiä tarpeen mukaan. Hyödynnetään kokouksissa ensisijaisesti

etäkokouksia. Kasvatuksesta vastaava hiippakuntasihteeri ja neuvottelukunnan jäsenet tai sen nimeämät edustajat osallistuvat hiippakunnan kasvatustoiminnan kannalta mielekkäisiin yhteistoimintakumppanien järjestämiin koulutus- ja neuvottelutilaisuuksiin. Tavoitteena on edistää seurakunnan kasvatustoiminnan kehitysmahdollisuuksia Oulun hiippakunnan alueella.

Neuvottelukunta jatkaa aktiivista koulutus- ja muuta yhteistyötä kirkkohallituksen ja eri kristillisten järjestöjen (Lasten ja nuorten keskus ry, Step-koulutus-entinen Seurakuntaopisto, Suomen Lähetysseura). Lisäksi yhteistyötä jatketaan edelleen valtion puolelta Pohjois-Suomen, Lapin ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston (AVI) ja Centria ammattikorkeakoulun sekä hiippakunnan alueella lastenohjaajia kouluttavien kansanopistojen (Suomen diakoniaopisto, Step-koulutus- ja Kalajoen kristillinen opisto) kanssa. Lisäksi seurataan yhteiskunnallisia muutosprosesseja mm. Tulevaisuuden sote-keskushankkeita kolmen maakunnan alueella.

Hiippakuntasihteeri vastaa yhteyksistä kristillisiin järjestöihin (SLEY ja SRK), jotka järjestävät rippikouluja hiippakunnan alueella vuoden 2024 loppuun asti rippikoulujen järjestämislupa on voimassa SRK:lla ja SLEY:llä sekä ulkosuomalaisseurakunnista Aurinkorannikon ja Sveitsin suomalaisella seurakunnalla. Vuosilmoitukset tulee toimittaa tuomiokapituliin syyskuun loppuun mennessä.

Hiippakuntasihteeri on mukana Mannerheimin lastensuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin hallituksessa. Hiippakuntasihteeri osallistuu varhaiskasvatuksen koulutuksenseurantaryhmään varapuheenjohtajana.

Opintomatkat

Ei suunnitteilla olevia opintomatkoja vuodelle 2023.

6. Talous

Kasvatustyön toimintaa toteutetaan tuomiokapitulin sille osoittaman määrärahan puitteissa 33 911 € (2022, 33 911€) (2021, 34 960€). Koulutustoiminnan tulot 10 000 €. Budjetti 43 911 €.

Talous

-Koulutus

Kasvatuksen hiippakunnalliset koulutukset ja ajankohtaiswebinaarit:

koulutuspalkkiot, matkakustannuskorvaukset, täyshoito.

-ohjaajapäivien ruokailumaksu Centrian opiskelijoille (25hlöx15€) 375 €

-Rakenna seurakuntasi rippikoulupolku

täyshoito (30 osallistujalle a 30 €) 1800 €

kouluttajien matkat, majoitus ja täysihoito 840 €

-Lääkehoidon koulutus (ja tentti lisähintaan)* 1600€

-Nuoret vaikuttavat* 150x20

kouluttajien matkat, majoitus ja täysihoito 840 €(matkat)+900 €(kouluttajapalkkiot)

-asiantuntijapalkkiot: ajankohtaiswebinaarit ja verkostotapaamiset 300 €

-muut koulutuskulut	12 674 €
-Videotuotanto kirkon työssä* (200€x25) (osallistujakohtainen kustannus 190€)	4804€
Yhteensä	24 133 €
Osallistumismaksut *koulutuksille:	
Lääkehoidon koulutus, osallistumismaksu sis ruoat 50€, 40 hlö	-2000€
Nuoret vaikuttavat 150€x20hlö	-3000€
Videotuotanto kirkon työssä 200€x25hlö	-5000€
Tulot	-10 000 €
Matkapalvelut	
-bussit hiippakunnan koulutuksiin (leirikeskussiirtymät)	1000 €
-hiippakunnan tuki suurleirin bussia varten	3000 €
-Neuvottelukunta ja rovastikuntavastaavat	
Neuvottelukunnan kokoukset	1000 €
Rovastikuntatapaamiset	1100 €
-Muu toiminta	
Työnohjaajien matkakustannukset	1000 €
Kansainvälinen yhteydenpito ja vierailut	500 €
Verkostoyhteistyö	500 €
Työelämätahtumat	1000 €
-Matkakulut	
Hiippakuntasihteerin virkamatkojen matkakulut	8000 €
-Koulutus- ja muut virkamatkat	
-Kasvatuksen kehittämispäivät	
-Tunturiretriitinohjaajakoulutus	
-partiorippikoulu	
-työyhteisökonsultoinnit	
-Muut	
Lisenssit pilvipalveluihin	500 €
Työalan kirjallisuus	500 €
Partio	500 €
Järjestörippikoulu	500 €
YHTEENSÄ	43 233 € (-2 % 2022 33 911 €, 2021 34 960€).

Liite 1

2023

Ohjaajapäivä la 28.1.23, LNK, Oulun hpk

Rakenna seurakuntasi rippikoulupolkua

yhteistyökoulutus Lasten ja nuorten keskus ry, Oulun ja Lapuan hiippakunnat

Yleistä

- Kirkkohallitus vastaa kouluttajien palkkioista
- Hiippakunnat vastaa koulutustilojen kustannuksista ja kouluttajien majoitus-, matkakustannukset sekä päivärahat)
- Osallistajat maksavat itse matkakulut ja majoitukset
- LKN kerää ilmoittautumiset
- osallistujia maksimissaan 30
- Jos ilmoittautuneita ei tule hiippakunnista riittävästi, niin koulutukseen voidaan ottaa muitakin mukaan
- LNK:n viestintä tukee markkinoinnin osalta.

Aikataulut

8.-9.2.2023 Kokkolassa

-srk-tiloissa (ei kustannuksia)

-hiippakunta tarjoaa ruuat

27.4.2023 verkossa

28.9.2023 verkossa

Partiorippikoulu

10.-12.2.2023 Talviviikonloppu Suvelan leirikeskuksesta, Kiimingissä.

14-21.6.2023 Oulun seurakuntien maastoleirialueella Rokualla

1.7.2023 konfirmaatio

Seppo-tulet

webinaareina yhteistyössä Lapuan hiippakunnan kanssa.

Lapuan ja Oulun hiippakunnan kasvatuksen alueelliset kehittämispäivät

22.-23.3.2023 Oulu

Ilmoittautuminen [Lasten ja nuorten keskus ry](#), toteutus viranomaisohjeiden edellyttämällä tavalla joko kasvatusten tai webinaarina.

Tunturiretriitti

28.3-31.3.2023 Tunturikeimiö, Muonio

29.8.-2.9.2023

Lääkehoidon koulutus kirkon leirityötä tekeville

paikka: webinaari

aika: sovitaan kevät 2023

Valitaan jompikumpi tarjouksista.

Nuoret vaikuttavat

joko 19.-21.9 tai 3.10.10. (2 pv)

Kouluttajina Tarja Liljendahl LNK, Sirpa Syrjä, Kirkkohallitus

Nuorten kutsuminen vaikuttamaan ja osallistumaan on ajankohtaista vaikuttajaryhmien toiminnan käynnistymisen myötä. Tässä koulutuksessa perehdytään nuorten seurakuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen ja oman toimijuuden tukemiseen.

Koulutuksessa peilataan omaa ja työyhteisön toimintakulttuuria suhteessa nuorten osallisuuteen. Oman pohdinnan ja aineistoihin tutustumisen lisäksi kuullaan myös nuoria. Koulutuksessa tutustutaan eri teorioihin, joiden avulla osallisuutta ja sen toteutumista voidaan hahmottaa. Lisäksi opitaan soveltamaan työskentelytapoja, jolla osallisuutta voi vahvistaa ja tehdä tilaa nuorten vaikuttamiselle

Koulutus toimii hyvänä apuna seurakuntien oman nuorten vaikuttajaryhmätoiminnan suunnittelulle ja toiminnan kehittämiseksi.

Koulutus sopii hyvin esimerkiksi rovastikunnallisena, hiippakunnallisena tai parin-kolmen seurakunnan yhteisenä koulutuksena, jolloin myös naapuriseurakuntien yhteistyötä ja syntyvää synergiaetua seurakuntien välillä voidaan hyödyntää.

Kasvatuksen aamubrunssit

marraskuu 2023

LNK, Suomen Lähetysseura

Videotuotanto kirkon työssä,

järjestäjä Oulun hiippakunta

toteuttaja OAMK

Striimauskoulutus -päivä: kamera, ääni, ohjelmistot

Videoilmaisun ja kuvakerronnan perusteita

Videoeditointi ja tekstitys

Avoin teema

Oma videotuotantoni- päivä

Muuta:

Monikatsomuksellinen kasvatuksen verkosto

Kirkkohallituksen webinaarit mm.
 Osallisuus-verkosto
 Perhekeskus-verkosto
 Milleniaalit kirkossa-verkosto
 Polku-verkostot (ikäkausittain)

Nuorten tulevaisuusseminaari 2023

Aika: avoin

Paikka: Hybriditapahtuma, Partaharjukeskuksessa sekä verkossa.

Nuorten tulevaisuusseminaari Kirkko 2030 on tapahtuma, jossa nuoret keskusteleval ajankohtaisista teemoista kirkossa sekä siitä, millaisessa kirkossa haluavat toimia myös tulevaisuudessa. Seminaariin kutsutaan vähintään kaksi konfirmoitua nuorta edustajaa jokaisesta seurakunnasta ja kristillisestä järjestöstä. Ainakin toisen nuoren toivotaan olevan alle 18-vuotias. Seminaariin kutsutaan mukaan myös kirkollisia päättäjiä keskustelemaan nuorten kanssa kirkon nykytilasta ja tulevaisuudesta.

Ilmoittautuminen: www.lastenjanuortenkeskus.fi.

Suomen Diakoniaopisto

Ehdotamme teille 8 tunnin koulutusta, joko niin, että se toteutetaan yhden päivän aikana tai osissa. Lääkehoidon suositusten perusteella asiaa on sen verran paljon, että olemme ns. kouluttamattomia kouluttaneet tällä tuntimäärällä ja sen kokemuksen kautta hyväksi havainneet. Itseopiskelumateriaalit ovat todella laajoja, joten 2 h+2 h, johon liittyisi itseopiskelua, on itse asiassa koulutukseen osallistujille raskaampi vaihtoehto. Itseopiskelumateriaalit on rakennettu sosiaali- ja terveysalan yrityksissä toimiville, joten siellä on sisältöjä paljon laajemmin kuin teidän tapauksessa vaaditaan.

Tämä malli ei vaatisi itsenäistä opiskelua, vaan läsnäolon koulutuksessa.

Kesto: 8 tuntia, hinta 1300 €/ryhmä max 20 osallistujaa, 1600€ max 40 osallistujaa

Toteutus: virtuaalisesti (tenttiä emme voi tässä tapauksessa toteuttaa, koska emme voi varmistaa, kuka tentin viime kädessä tekee).

Jos kouluttaja lähtee kouluttamaan Rovaniemelle, niin silloin toki joudumme ottamaan huomioon myös matkakulut. Päivän lähikoulutukseen on mahdollista liittää tentti.

Jos koulutus toteutetaan verkossa, niin silloinkin on verkkotentin mahdollisuus, mutta siinä tapauksessa joudumme tekemään järjestelyjä niin, että esimiehillä on tunnukset avata tentit ja todentaa, että ko. henkilöt ovat itse tentin tehneet.

Osaamisen hankkimisen näkökulmasta lääkehoitoon kouluttamattomien osalta tentti ei ole pakollinen.

Tämä on yksi niistä asioista, joka täytyy määritellä lääkehoitosuunnitelmassa eli mikä on se minimi osaaminen/pätevyys, jolla lääkehoitoa voidaan toteuttaa leiriolosuhteissa.

Sisältö:

yksikön lääkehoitosuunnitelma (tutustuminen)

vastuut ja velvollisuudet

lääkehoidon aseptiikka

lääkemuodot

lääkkeen antotavat

lääkkeen vaiheet ja vaikutukset elimistössä

yleisimmät haitta- ja yhteisvaikutukset

Lääkehoitosuunnitelman konsultaatio: hinta 80 €/tunti, riippuen konsultaation laajuudesta 4-10 tuntia yhteensä.

Lähetyksen ja kansainvälisen työn toimintasuunnitelma

3. Tavoite ja neuvottelukunta

Lähetyksen ja kansainvälisen työn tavoitteena on seurakuntien missionaalisuuden eli seurakunnan olemuksesta nousevan lähetystehtävän edistäminen ja syventäminen muuttuvassa ympäristössä ja maailmassa. Työalan tavoitteena on hiippakunnan strategian mukaisesti osaltaan tukea seurakuntien työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää työkuulttuurin muutoksessa erityisesti pitämällä esillä työkuulttuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä.

Lähetystyön ja kansainvälisen työn neuvottelukunta toimii työn tarpeiden kartoittajana ja suunnittelijana. Käytännön toteutuksesta vastaa kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri. Neuvottelukunta kokoontuu 4–5 kertaa toimintavuoden aikana, osan teamsissa ja osan läsnä ollen. Kokouksista kaksi on keväällä ja kaksi syksyllä, joista toinen on yhdessä lähetysjärjestöjen edustajien kanssa. Neuvottelukunnan toimikausi on 2021–2024.

Neuvottelukunnan jäsenet:

Seija Helomaa, Kiimingin seurakunnan kappalainen, pj.

Minna Sorvala, Kempeleen seurakunnan lähetystyön ja vapaaehtoistyön koordinaattori

Eija Nivala, Ylivieskan seurakunnan kirkkoherra

Katja Haipus, Oulujoen seurakunnan lähetyssihteeri

Johanna Wennerström, Tornion seurakunnan diakoniatyöntekijä

Niilo Pesonen, Tuiran seurakunnan kirkkoherra

Jukka Paananen, hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja, tuomiokapitulin edustaja, Kokkola

4. Painopisteet toimintavuodelle

Toimintavuoden erityisenä painopisteenä on tukea seurakuntia Ukrainasta tulevien pakolaisten kohtaamisessa. Toisena painopisteenä on rohkaista seurakuntia jatkamaan yhteyksiä Inkerin kirkon ystävyysseurakuntiin. Kolmantena painopisteenä on muistuttaa seurakuntia pitkäjänteisestä lähetystyöstä ja kansainvälisestä perustyöstä, joka jää nyt helposti Ukrainan tilanteen varjoon.

5. Toimenpiteet

Työala pyrkii järjestämään tarpeen mukaan nopeastikin reagoiden eri neuvotteluja ja koulutuksia haasteisiin liittyen. Yhtenä konkreettisenä mahdollisuutena on Maailmanlaaja kirkko -koulutus, jonka aikana perehdytään mm. Ukrainan kirkolliseen ja uskonnolliseen tilanteeseen. Toisena mahdollisuutena perehtyä Ukrainan pakolaistilanteen kysymyksiin on Monikulttuurisen työn neuvottelupäivä. Näiden lisäksi painopisteisiin liittyviä kysymyksiä nostetaan esille muissa koulutuksissa ja tapahtumissa mm. hiippakunnan lähetysjuhlilla.

6. Lähetysten ja kansainvälisen työn toiminta

- **Koulutuksia ja tapahtumia 2023**

- Suomen Lähetysseuran Ajankohtaispäivä la 28.1.23 Rovaniemellä
- KUA:n Ajankohtaispäivä ti 7.2.23 Oulussa
- Maailmanlaaja kirkko moduuli 14.-16.2.23 Seinäjoella (toinen jakso, ensimmäinen Oulussa 15.-17.11.22). Koulutus on osa kv. työn erityiskoulutusta yhteistyössä Lapuan hiippakunnan ja Kirkkohallituksen kanssa
- Rovastikunnallinen lähetyskoulutuspäivä to 16.3.23 Ranualla
- Lähetyssihteerien ja -teologien neuvottelupäivät 23.-24.3. (paikka avoin)
- Monikulttuurisen työn neuvottelupäivä ti 9.5.2023 Oulussa
- Oulun hiippakunnan lähetysjuhlit 25.-27.8.23 Ranualla
- Rovastikuntien lähetysvastaavien neuvottelu ma 6.-7.11.23 (paikka avoin)
- Lähetysjärjestöjen hiippakunnallinen neuvottelu 27.11.23 Oulussa

- **Verkkoyhteydenpito ja tiedotus**

Toimintavuonna toteutetaan 3–4 kertaa ajankohtaisiin asioihin peilaavia teams-tapaamisia. Näistä tiedotetaan seurakuntien työntekijöille ja heidän kauttaan vastuunkantajille. Muutenkin työalan koulutusten ja neuvottelupäivien osallistumista etänä kehitetään.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit lähettää infokirjeen 3–4 kertaa vuodessa lähetysten vastuunkantajille sekä monikulttuurisen työn infokirjeen 2–3 kertaa vuodessa työn vastuunkantajille. Toiminnasta tiedotetaan myös Hiippakunnan tiedotuskirjeessä Tiennäyttäjässä sekä lähetysten ja kansainvälisen työn kotisivuilla.

- **Yhteistoiminta**

Oulun hiippakunnan lähetys- ja muu kansainvälinen työ toimii yhteistyössä Kirkon lähetystyön keskuksen ja muiden Kirkkohallituksen osastojen, kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa. Tärkeänä yhteistyötahona ovat myös rovastikuntien lähetysvastaavat sekä rovastikunnalliset lähetystyön toimielimet.

Yhtenä merkittävänä yhteistyötahona on myös Victorianjärven itäinen hiippakunta Tansaniassa. Vuoden 2022 opintomatkan antia pyritään hyödyntämään toimintavuoden aikana.

- **Muut tuomiokapitulin antamat tehtävät**

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri tekee muita tuomiokapitulin antamia tehtäviä mm. hiippakunnan työyhteisökysymysten yhteyshenkilönä sekä piispantarkastusten konsultoinnin, ekumeenisten tehtävien ja Johtamisen perusteet -koulutuksen toteuttamiseksi.

7. Lähetystyön talous

Lähetys ja kansainvälinen työ toimii sille asetetun määrärahan (19 000 €) puitteissa.

Neuvottelukunta ja työryhmät

- Neuvottelukunnan kokoukset 1500 €
- Rovastikuntien lähetysvastaavien neuvottelu 1500 €

Hiippakunnallinen toiminta

- Hiippakunnan lähetysjuhlat 2000 €
- Muut hiippakunnallisten tapahtumien ja koulutusten 4500 € toimintakulut, mm. luentopalkkiot ja matkakorvaukset

Muut menot

- Tarjoilut 2000 €
- Kirjallisuus ja tarvikkeet 500€
- Hiippakuntasihteerin matkakulut 7000 €

Yhteensä 19 000 €

Ympäristötyön toiminta- ja taloussuunnitelma

1. Tavoite

Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää seurakuntien ympäristötyötä ja hiippakunnallista

ympäristötoimintaa. Neuvottelukunta tukee Oulun hiippakunnan seurakuntia ympäristöasioissa asiantuntijaelimenä. Tavoite on saada hiippakunta, rovastikunnat ja seurakunnat ottamaan huomioon ympäristöasiat ja hiilineutraalikirkko 2030 - strategia omissa rakenteissaan ja toiminnassaan ja edistää ympäristökasvatusta. Tähän päämäärään pyritään järjestämällä ympäristödiplomi- ja muuta ympäristökoulutusta seurakunnille yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa.

2. Ympäristötoiminnan neuvottelukunta 2021–2024

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli on nimennyt ympäristötoiminnan neuvottelukuntaan puheenjohtajan ja 5 jäsentä, jotka edustavat tehtäväalueen asiantuntemusta hiippakunnassa. Jäseninä toimivat:

Riitta Kukkohovi-Colpaert, talouspäällikkö, Muhoksen seurakunta
 Juhani Kaakinen, yksikön päällikkö/ympäristönsuojelu, Pohjois-Pohjan-maan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Hannu Jussi-Pekka, johtava seurakuntamestari, Ylivieskan seurakunta
 Outi Soukainen, toimistopuutarhuri, Oulun seurakuntayhtymä
 Marika Rahkonen, vastaava lastenohjaaja, Tornion seurakunta
 Ari Jarva, nuorisopappi, Rovaniemen seurakunta

Tuomiokapitulin nimeämä edustajana läsnäolo- ja puheoikeudella toimii pappisasessori Heikki Nissinen. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Riitta Kukkohovi-Colpaert.

3. Kokoukset

Neuvottelukunta pitää 2–4 kokousta vuonna 2023 ohjesääntönsä mukaisten tehtävien toteuttamiseksi. Kokousten järjestelyissä hyödynnetään etäyhteyksiä. Mahdollisuuksien mukaan kokouksia pyritään järjestämään myös eri puolilla hiippakuntaa.

4. Toiminta ja koulutukset

Neuvottelukunnan ydintoimintaa on seurakuntien ympäristödiplomien hakuprosessien mahdollistaminen ja koordinointi. Mm. Hiilineutraali kirkko 2030- strategian yhtenä tavoitteena on, että kaikilla seurakunnilla olisi ympäristödiplomi - Kirkon oma ympäristöjärjestelmä vuoteen 2025 mennessä.

Uusi jätelaki astui voimaan 19.7.2021. Jätelakia täydentävät jätealan asetusten muutokset valmistellaan vaiheittain vuoden 2021 ja 2022 aikana. Neuvottelukunta välittää tietoa seurakuntiin huomioon otettavista jätelain muutoksista uudistuksen osalta koulutuksissa ja esimerkiksi ympäristökirjeessä.

Uudet Kirkon ympäristödiplomihakemukset tullaan auditoimaan Kirkon ympäristödiplomien 2020 julkaistun 4. laitoksen mukaisesti. Neuvottelukunta välittää tietoa jo opastusta Oulun hiippakunnan ympäristödiplomien auditoijille. Esillä on ollut myös Kirkkohallituksen järjestämä auditoijakoulutus vuodelle 2023.

Oulun ja Kuopion hiippakuntien yhteiset ympäristöpäivät ovat suunnitteilla vuodelle 2023. Esillä on ollut huhtikuun loppupuoli tai syyskuu, viikonpäivinä keskiviikosta perjantaihin. Päivien alustavina aiheina ovat mm. uudistunut jätelainsäädäntö ja seurakuntien kiinteistöt. Yhteisiä ympäristöpäiviä on suunniteltu Leirikeskus Järvilään, Norvajärvelle, Rovaniemelle.

Hiilineutraalikirkko 2030 tiekartan mukaisesti koko kirkon yhteisiä tavoitteita 2025 vuoteen mennessä ovat mm. kiinteistöjen päästöjen kartoittaminen. Ympäristöpäivillä ja koulutuksissa otetaan esille hiilineutraalikirkko 2030 – strategia.

Neuvottelukunta tiedottaa ympäristötoiminnan kannalta keskeisistä asioista hiippakunnan internet-sivuilla, uutiskirjeissä ja suoraan sähköpostilla. Ajankohtaisista ympäristöasioista lähetetään harkinnan mukaan lehdistötiedotteita. Myös rovastikuntavastaavat tiedottavat oman alueensa seurakunnille ympäristöasioista. Neuvottelukunnan jäsenet konsultoivat lisäksi pyynnöstä eri tahoja erilaisissa ympäristötoimintaa ja kirkon ympäristödiplomia käsittelevissä koulutustilaisuuksissa ja neuvotteluissa.

5. Ympäristötoiminnan neuvottelukunnan talous

Neuvottelukunta toimii tuomiokapitulille sille osoittaman määrärahan puitteissa.

TIEDOKSI

Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunnan talous- ja toimintasuunnitelma

3. Saamelaistyön neuvottelukunta

Tavoite

Kirkkohallitus on nimittänyt Suomen evankelisluterilaista kirkkoa kattavan saamelaistyön neuvottelukunnan vuosille 2020–2024, jolloin neuvottelukunta toimii kirkkohallituksen alaisuudessa. Siten uusi neuvottelukunta on rakenteeltaan yhtenäinen Norjan ja Ruotsin saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa.

Kirkkohallituksen nimittämän neuvottelukunnan tavoitteena on saamelaiskulttuurin ja -kielten asiantuntijaelimenä:

- tukea, ohjata ja kannustaa saamelaistyön sihteerä työssään
- tukea laajasti koko Suomen evankelisluterilaisen kirkon alueella tehtävää saamelaistyötä
- edistää saamenkielisten kirkollisten palveluiden saamista kaikilla kolmella Suomessa puhutulla saamen kielellä
- parantaa saamelaiskulttuurin ja -kielten näkyvyyttä ja tunnettuutta Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa
- lisätä tietoutta saamelais- ja alkuperäiskansakulttuureista
- saamelaisen hengellisen ja kirkollisen elämän tukeminen

Lapin yliopiston julkaisun, Buorre eallin gávvgis : saamelaisten hyvä elämä ja hyvinvointipalvelut kaupungissa (ulapland.fi) (2019) mukaan yli puolet saamelaisista asuu kotiseutun alueensa ulkopuolella. Kirkkohallituksen nimittämä neuvottelukunta tukee koko Suomen evankelisluterilaisen kirkon alueella tehtävää saamelaistyötä.

Kirkkohallitus on nimennyt neuvottelukuntaan puheenjohtajan ja 9 jäsentä, jotka edustavat tehtäväalueen asiantuntemusta Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa.

Jäsenet:

Veli-Pekka Lehtola, puheenjohtaja, Oulu

Petra-Biret Magga-Vars, Vuotso

Petri Määttä, Kirkkohallitus, Helsinki
 Maarit Vuolab, Tampere
 Helga West, Helsinki
 Ulla-Maarit Magga, Enontekiö
 Juuso Valle, Utsjoki
 Aslak Pekkala, Inari
 Heli Aikio, inarinsaamelaisten edustaja, Inari

Neuvottelukunnan sihteerinä ja asioiden esittelijänä toimii työalasta vastaava saamelaistyön sihteeri Erva Niittyvuopio. Piispa Jukka Keskitalolla, saamelaisten pappi Mari Valjakalla, saamelaisdiakonissa Anja Karhulalla ja asiantuntija Henna Ahlforsilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Kirkkohallituksen asiantuntija Henna Ahlfors on nimetty vastaamaan saamelaistyöstä osittain muiden tehtäviensä ohessa erityisesti pääkaupunkiseudun saamelaisten keskuudessa.

Kokoukset

Neuvottelukunta pitää kokouksia vuonna 2023 johtosäätönsä mukaisten tehtävien toteuttamiseksi, kuitenkin vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kevätkokouksessa tarkastellaan toimintasuunnitelmaa ja keskustellaan toiminnan kehittämisestä edelleen. Syyskokouksen tehtävänä on tarkastella toteutunutta toimintaa.

4. Toiminta

• Toiminnalliset painopisteet vuosille 2023–2025

1. Selvitys kirkon ja saamelaisten vuorovaikutuksesta osana Totuus- ja sovintokomission työtä.
2. Saamelaisen kasvatustoiminnan ja rippikoulutyön vahvistaminen ja toimintamahdollisuuksien lisääminen internetissä, sekä kasvatustyön mahdollisuuksien edistäminen yhteistyössä Norjan ja Ruotsin saamelaisten kirkkoneuvostojen kanssa.
3. Digitaalisen ja interaktiivisen materiaalin tuottaminen evli.fi/sapmi sivuille.

• Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2023 saamelaisten kotiseutualueella

1. Selvitys kirkon ja saamelaisten vuorovaikutuksesta osana Totuus- ja sovintokomission työtä.
2. Inarinsaamenkielisen varhaiskasvatuksen toimintamuotojen kartoittaminen.
3. Koltansaamenkielisen Katekismuksen tuottaminen.

• Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2023 saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella

1. Selvitys kirkon ja saamelaisten vuorovaikutuksesta osana Totuus- ja sovintokomission työtä.
2. Tuetaan saamenkielistä hengellistä elämää tuottamalla uusia toimintamuotoja ja materiaaleja, myös evl.fi/sapmi sivuille.
3. Vahvistetaan yhteistyötä saamelaisyhdistysten, saamen kielipesien ja saamen kieltä opettavien opettajien kanssa.

- **Tiedotus**

Toiminnasta tiedotetaan monipuolisesti eri tiedotusvälineiden kautta. Pää tiedotusvälineinä toimivat saamelaistyön kotisivut evl.fi/sapmi ja Sámebargu Suoma ev.lut girkus FB-sivut, hiippakunnan omat internetsivut, maakuntalehdet, eri paikallislehdet ja Yle Sapmi.

Saamenkielisiä kirkon saamelaistyön tiedotteita lähetetään kirkkohallituksen tiedotejärjestelmän kautta suomeksi ja pohjoissaamen kielellä.

- **Yhteistoiminta**

Neuvottelukunta toteuttaa saamelaistyötä yhteistyössä saamelaisten kotiseutualueen seurakuntien ja kirkkohallituksen kanssa. Tärkeitä yhteistyötahoja ovat Saamelaiskäräjät, Sami Soster ry. (yhteistyösopimus liitteenä), Giellagas-instituutti, saamelaisalueen koulut, saamelaisalueen koulutuskeskus, eri saamelaisyhdistykset sekä Norjan ja Ruotsin saamelaiset kirkkoneuvostot.

- **Muu toiminta**

Konsultoidaan pyynnöstä eri tahoja erilaisissa saamelaistyötä käsittelevissä koulutustilaisuuksissa ja neuvotteluissa.

5. Taloussuunnitelma

Kirkkohallitus on myöntänyt saamelaistyön sihteerin toimintamäärärahasi 100 800

€, josta matkamääräraha on 10 000 € ja toimintamääräraha 38000 €.

Toimintamäärärahaa sisältyy myös saamelaisen rippikoulutoiminnan tukeminen.

TIEDOKSI

Vankilassa tehty hengellinen työ/vankilatyö

1. Vankiladiakonin tehtävän yleiskuvaus

Oulun hiippakunnassa ei ole vankilatyön neuvottelukuntaa. Diakoni toimii Pelson vankilassa kirkon diakoniantyön ja kirkkolain mukaisesti Pelson suljettuun vankilaan määrättyjen vankien parissa.

1. Tehtävän tarkoitus ja sen tavoite

Vankiladiakonin virka on kirkon virka, jonka sijoituspaikkana on valtion rangaistuslaitos. Vankiladiakoni toimii Oulun tuomiokapitulin ja vankilan johdon alaisena. Tarkoituksena on turvata uskonnonharjoitus vankilassa, toimia vankilassa sielunhoitajana sekä vangeille että heidän omaisilleen, järjestää diakonista apua vangeille sekä edistää vankien selviytymismahdollisuuksia yhteiskunnassa.

2. Tehtävän pääasiallinen sisältö

Vankiladiakonin tehtävänä on sielunhoidon ja diakoniatyön järjestäminen ja toteuttaminen vangeille ja heidän perheilleen, hengellisten tilaisuuksien järjestäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa sekä perhetyö ja kriisityö vankilassa ja näiden työmuotojen kehittäminen. Vankiladiakoni toimii yhteistyössä eri viranomaisten kanssa vangin ja hänen perheensä asioiden hoitamiseksi sekä vastaa vankilavierailutoimintaa harjoittavien henkilöiden ja ryhmien ohjaamisesta ja kouluttamisesta. Lisäksi hän osallistuu vankilassa järjestettävään kuntoutustoimintaan oman alansa asiantuntijana.

3. Muuta tehtävän sisällöstä

Vankiladiakoni vastaa myös muiden uskontojen harjoittajien mahdollisuudesta uskontonsa harjoittamiseen, omasta työstänsä tiedottamisesta ja ihmisarvoa koskevan eettisen keskustelun ylläpitämisestä. Vankiladiakoni on myös kirkon edustajana työpaikallaan.

Yksityiskohtaisemmin vankiladiakonin tehtävistä voidaan sopia vankilanjohtajan ja vankiladiakonin neuvottelussa.

2. Toiminta

Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2023

1. Mahdollistaa Pelson vankilassa vankien sielunhoidon ja uskonnon harjoittamisen oikeudet
2. Järjestää vangeille hengellisiä tilaisuuksia
3. Järjestää vangeille ja heidän omaisilleen diakonista apua yhdessä kotiseurakuntien kanssa
4. Uuden työntekijän rekrytointi nykyisen jäädessä eläkkeelle

Viittomakielisen työn toimintasuunnitelma

1. Tavoite

Oulun piirin viittomakielisen työn tavoitteena on kutsua viittomakielisiä Jumalan yhteyteen, vahvistaa piirin alueella asuvien kuurojen ja kuurosokeiden hengellistä identiteettiä, tukea ja tarjota viittomakielistä seurakuntayhteyttä sekä tarjota kuuroille mahdollisuus kirkollisiin toimituksiin ja sielunhoitoon omalla kielellään.

2. Toiminta

2.1. Toiminnalliset painopisteet vuodelle 2023

Viittomakielisessä on olennaista pitää yllä ja kehittää sitä säännöllistä toimintaa, joka on keskeistä ja elinvoimaista. Tähän kuuluvat monet kokoavan toiminnan muodot ja ryhmät, joita käsitellään kohdassa 2.2. Säilyttämisen rinnalla on kuitenkin kehitettävä toimintaa ja työtä siten, että jatkuvasti muuttuvan toimintakentän tarpeet ja kipupisteet ovat tiedossa ja niihin pystytään osoittamaan resursseja. Se edellyttää:

1. työn suuntaamista niille alueille ja seurakuntalaisille, jotka ovat etäällä viittomakielisestä seurakuntayhteisöistä
2. vahvaa ja monipuolista viestintää
3. vapaaehtoisuuden ja osallisuuden vahvistamista
4. viittomakielisen työn ja sen työntekijöiden tukemista seurakunnissa

Toiminnallisten painopisteiden tarkempi kuvaus:

1. Työn suuntaaminen -> Työtä keskitetään niille alueille, joissa ei luontaisesti ole viittomakielistä yhteisöä ja/tai niiden seurakuntalaisten palvelemiseen, jotka eri syistä eivät pysty osallistumaan oman alueensa kokoavaan toimintaan.
2. Vahva viestintä -> Jatketaan resurssien mukaan sisällön tuottamista sosiaalisessa mediassa. Viestinnässä käytetään useita eri kanavia parhaan saavutettavuuden varmistamiseksi. Viestinnän keskiössä on viittomakielinen seurakunta, ulommalla kehällä yhteistyöseurakunnat ja -kumppanit sekä informatiivinen ja vaikuttamiseen pyrkivä tiedottaminen muille ryhmille.
3. Vapaaehtoisuuden vahvistamista -> Tuetaan ja rohkaistaan viittomakielisiä sekä heidän kotiseurakuntiaan vapaaehtoisuudessa. Seurakuntalaisten täysi osallisuus rakentuu vuorovaikutuksessa yhteisön kanssa. Moninaisuuden hyväksyminen, eri-ikäisten arvostaminen, erilaisuuden sietäminen ja näkyväksi tekeminen rakentavat osallisuutta ja vahvistavat toiminnan mahdollisuuksia.
4. Viittomakielisen työn ja sen työntekijöiden tukeminen seurakunnissa -> Vahvistetaan seurakuntien viittomakielistä työtä tekevien työntekijöiden jaksamista pitämällä esillä kouluttautumista, työkuultuurin uudistamista ja vapaaehtoisuuden lisäämistä. Se edellyttää proaktiivista yhteydenpitoa seurakuntien työntekijöiden kanssa, viestintää ja tiedotusta sekä työntekijöille että seurakuntalaisille, asennevaikuttamista ja yhteydenpitoa päättäjiin.

2.2. Säännöllinen toiminta

Säännöllinen, kokoava toiminta tapahtuu vuonna 2023 piirin alueella väljästi rovastikuntarajoja mukaillen. Säännöllistä toimintaa ovat

- a) Viittomakieliset ja/tai kaksikieliset jumalanpalvelukset ja hartaudet
- b) Kerhot ja ryhmät yhteistyössä seurakuntien ja järjestöjen (Kuurojen liitto, Suomen Kuurosokeat) kanssa
- c) Kahdenkeskiset tapaamiset erityisesti kohdennettuna heille, joiden liittyminen viittomakieliseen yhteisöön on rajoittunut eli kuurosokeille sekä syrjäseuduilla asuvien kuuroille. Tapaamisten tarkoituksena on sielunhoidon ja keskusteluavun lisäksi tarjota mahdollisuus yksityisehtooliseen.
- d) Vierailut ja hartaudet alueen viittomakielisten kokoontumisissa
- e) Kirkolliset toimitukset viittomakielellä

2.3. Tapahtumat, leirit ja retket

Leirejä ja retkiä toteutetaan yhteistyössä eri seurakuntien kanssa, ja viittomakieliset koko piirin alueelta ovat niihin tervetulleita. Päiväleirit, illanvietot, tapahtumat ja juhlat toteutuvat eri alueilla siten, että erityisesti keskeisinä kirkkovuoden pyhinä viittomakielinen seurakunta kokoontuu kaikissa aktiivisissa rovastikunnissa.

2.4. Viestintä

Kuurojentyön viestinnän lähtökohta ja tavoite on saavutettavuus. Sen vuoksi viestintää toteutetaan monipuolisesti: Hiljainen seurakunta –lehdessä (kuurojenpappi osallistuu lehden toimitukseen), piirin seurakuntalehdissä, teksti-tv:ssä, sähköpostilistoilla, sosiaalisessa mediassa, tekstiviestein, videopuheluihin, postitse ja kasvotusten.

2.5. Toiminta verkostoissa

Oulun piirin tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat yhdistysten ja järjestöjen (mm. Kuurojen liitto ja Suomen kuurosokeat) työntekijät. Kuurojenpappi ja alueiden diakoniatyöntekijät suunnittelevat ja toteuttavat heidän kanssaan viittomakielisiä tapahtumia, jonka lisäksi tehdään yhdessä kotikäyntejä ja laitosvierailuja.

Toinen tärkeä yhteistyökumppani ovat sairaanhoitopiirien, sairaaloiden ja laitosten (erityisesti Kuurojen palvelusäätiön omistaman Runolan palvelukeskuksen) työntekijät, kuulovammaisten kuntoutusohjaajat ja yksiköiden ohjaajat.

Kolmas yhteistyötaho ovat tulkkausalan yritykset ja tulkit. Yhteistyön laajuus vaihtelee tilanteittain ennakkomateriaalien lähettämisestä tulkkaustilanteiden ja –paikkojen yhteiseen suunnitteluun, visikäännösten kehittämiseen ja tapahtumien sisällölliseen toteutukseen. Useimmiten tulkit ovat

toiminnassa mukana kuurosokeiden henkilökohtaisen tulkkauksen (taktiilitulkkaus, rajoittunut näkökenttä) vuoksi, mutta erityistilanteissa myös vaativissa yleistulkkaustehtävissä.

Yhteistyön keskeinen piirre on, että viittomakielinen yhteisö ollessa tiivis, kuurojenpappi on aina myös yhteistyökumppaneidensa pappi. Suuri merkitys on myös kuurojenpappien keskinäisellä verkostolla, jossa työn onnistumisia ja haasteita on mahdollista yhdessä jakaa.

3. Talous

Toiminnan kulut muodostuvat

a) kokoavan toiminnan kuluista	
materiaalit, lahjat, kukat, kirjallisuus	520 €
elintarvikkeet (mm. kirkkokahvitarpeet)	1000 €
tapahtumien kulut (materiaalit, kuljetukset)	700 €
asiantuntijapalvelut (erityistilanteiden tulkkaus)	1080 €
b) kuurojenpappin matkakuluista	10 000 €

(kotikäynnit, tapahtumat, toimitukset, kokoava toiminta)

Yht. 13 300 €
(v. 2022 13 580 €)

Oulun hiippakunnan alueen viittomakielistä työtä tekevilta on toistuvasti noussut pyyntö viittomakielen kurssista. Lähinnä koulutustarve olisi viittomakielen alkeisiin (sormiaakkoset, tervehtiminen, kuulumisten vaihto, esittely jne.) sekä viittomakielisen kohtaamiseen (mitä huomioitava, tulkin käyttö jne.). Kurssin kustannuksista ei vielä ole tarkkaa laskelmaa (tarjouspyyntö lähetetty), mutta arvioisin sen pyörivän noin 2000 € paikkeilla.

Toiminta+palkat

Pääkirjaili		TP edellinen vuosi 2021	TA kuluva 2022	TA 2023
319000	Retki- ja kurssimaksut	-30 476,70	-10 000,00	-20000
324000	Henkilöstöltä perittävät ruokamaksut		-5 400,00	-4000
Maksutuotot		-30 476,70	-15 400,00	-24000
362000	Jumalanpalveluskolehdit	-6 306,86	-15 000,00	-15000
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		-6 306,86	-15 000,00	-15000
372000	Korvaus työterveyshuollosta	-4 066,56	-3 500,00	-4000
Tuet ja avustukset		-4 066,56	-3 500,00	-4000
383000	Muut tuotot	-9 514,75		
Muut toimintatuotot		-9 514,75		
394000	Sis. muut tuotot	-712,00		
Sisäiset tuotot		-712,00		
Toimintatuotot		-43 807,29	-33 900,00	-43000
400000	Kokouspalkkiot	3 330,00	3 000,00	3000
401000	Vakinaisten palkat	764 132,01	817 200,00	841542
402000	Määräaikaisten palkat	71 151,29		10000
408900	Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset	19 759,52	20 000,00	20000
409100	Lääninrovastien palkkiot (K)	30 614,08	30 000,00	30000
409200	Pappisasessorien palkkiot (K)	11 633,12	11 400,00	11600
409300	Tuomiorovastien palkkiot (K)	3 061,12	3 000,00	3069
409800	Jaksotetut palkat	8 429,22	28 000,00	9000
Palkat ja palkkiot		912 110,36	912 600,00	928211
410000	Sosiaaliturvamaksut	13 697,39		
410001	Sosiaalikulut TA		318 400,00	253000
412000	Eläkemaksut	239 096,14		
414000	Muut sosiaalivakuutusmaksut	19 201,93		
415000	Jaksotetut sosiaalimaksut	562,34		
415100	Jaksotetut eläkevakuutusmaksut	2 292,73		
Henkilösivukulut		274 850,53	318 400,00	253000
420000	Sairausvakuutuskorvaukset	-2 740,08		
Henkilökulujen oikaisuerät		-2 740,08		
Henkilöstökulut		1 184 220,81	1 231 000,00	1181211
430000	Postipalvelut	4 736,88	4 000,00	4000
431100	Painatukset	468,04	1 000,00	1000
431200	Ilmoitukset	4 331,02	3 000,00	3000
433000	ICT-palvelut	14 113,33	9 000,00	10000
433500	Puhtaanapitopalvelut	1 074,11		
435400	Vartiointi- ja hälytyspalvelut	68,81		
435700	Jätehuolto	42,53		
437000	Matkakustannukset (oma henkilöstö)	43 600,28	71 000,00	70000
437200	Matkakustannukset (ulkop.)	39 337,62	40 000,00	40000
437600	Ravitsemuspalvelut, henkilöstö	6 862,12	10 000,00	8000
437700	Ravitsemuspalvelut, muut	31 364,46	35 400,00	35000
438500	Kuljetuspalvelut	699,35		

439000	Koulutuspalvelut, henkilöstö	2 838,38	2 000,00	3000
439100	Koulutuspalvelut, muut	3 344,40		4000
439300	Työterveyshuolto	19 201,51	21 000,00	20000
440000	Asiantuntijapalvelut	34 359,60	65 000,00	124000
440200	Kuva- ja taittopalvelut	558,00	1 000,00	1000
440300	Mainonta- ja markkinointipalvelut	2 598,42	3 000,00	3000
440500	Retki-, musiikki- ja ohjelmapalvelut	7 611,85	7 500,00	7000
440550	JuEL:n alaiset ostopalvelut	1 050,00	1 500,00	1500
442000	Toimintavakuutukset	960,00		
442100	Omaisuuksivakuutukset		1 000,00	1000
447000	Muut palvelut	11 567,85	5 000,00	15000
Palvelujen ostot		230 788,56	280 400,00	350500
448600	Sis. asiantuntijapalvelukulut	960,00		
448700	Sis. koulutuspalvelukulut			
449400	Sis. muut kulut	150,00		
Palvelun ostot - sisäiset		1 110,00		
453000	Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	143,84		
456000	Koneiden ja laitteiden vuokrat	573,08		
Vuokratkulut		716,92		
461000	ICT-laitteet ja tarvikkeet	884,23	2 000,00	1500
464000	Toimistotarvikkeet ja -materiaalit	1 505,00	3 000,00	1500
466500	Työvälineet ja työkalut	710,87	500,00	500
467000	Elintarvikkeet	1 619,01	3 000,00	2000
467600	Keittiövälineet ja astiastot	1 202,16		
468000	Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	83,63		
472500	Puutarhatarvikkeet ja -aineet	212,90		
472600	Kukat, kynttilät ja ehtoollistarvikkeet	438,92		
473050	Sakraaliesineet ja -vaatteisto	208,40		
473100	Opetusvälineet ja kerhotarvikkeet	118,00		
473200	Kirjat, lehdet sekä kuva- ja äänimateriaalit	6 440,95	5 400,00	6000
473800	Lahjaesineet ja huomionosoitukset	2 989,73	4 000,00	4000
474000	Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 668,94	10 000,00	10000
Aineet ja tarvikkeet		30 082,74	27 900,00	25500
489000	Muut avustukset	9 847,12	15 000,00	
Annetut avustukset		9 847,12	15 000,00	
493000	Jäsenmaksut	590,00	700,00	700
495500	Luottokorttikulut	158,00		200
496000	Muut kulut	0,20	5 000,00	1000
Muut toimintakulut		748,20	5 700,00	1900
Toimintakulut		1 457 514,35	1 560 000,00	1559111
TOIMINTAKATE		1 413 707,06	1 526 100,00	1516111

Kiinteistö		TP edellinen vuosi 2021	TA kuluva 2022	TA 2023
Pääkirjatili				
433000	ICT-palvelut	460,20		
433500	Puhtaanapitopalvelut	36 455,83	37 000,00	36000
435000	Rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	7 659,06	30 000,00	10000
435300	Kiinteistöjen huoltopalvelut	25 521,72		30000
435400	Vartiointi- ja hälytyspalvelut	1 353,23	1 900,00	2000
435700	Jätehuolto	2 036,37	1 350,00	2500
436000	Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut	207,95	100,00	
437700	Ravitsemuspalvelut, muut	357,12		
440000	Asiantuntijapalvelut		500,00	
442100	Omaisuusvakuutukset	4 225,26		4500
447000	Muut palvelut	337,28		
Palvelujen ostot		78 614,02	70 850,00	85000
456000	Koneiden ja laitteiden vuokrat	1 071,36	2 500,00	1500
Vuokrakulut		1 071,36	2 500,00	1500
460000	Kalusteet	476,83		
470000	Lämmitys	21 401,24	18 000,00	23000
471000	Sähkö	2 708,90	6 500,00	3800
471300	Vesi	1 394,10	800,00	1500
474000	Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	98,31	300,00	200
Ostot tilikauden aikana		26 079,38	25 600,00	28500
Aineet ja tarvikkeet		26 079,38	25 600,00	28500
Toimintakulut		105 764,76	98 950,00	115000
TOIMINTAKATE		105 764,76	98 950,00	115 500

11.06.2022

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

§ 3 Muut asiat

Kirkkohallituksen täysistunnon ja kirkolliskokousedustajien terveiset:

Hannu Kallunki kertoi osallistuneensa tänä keväänä varajäsenenä kirkolliskokoukseen ensimmäistä kertaa. Kirkolliskokouksessa oli käsitelty muun muassa kirkkolain täydennystä ja avioliittoa, ja lausuttu ääneen havainto siitä, että vielä ei kirkko ole talouden suhteen pahimmassa mahdollisessa tilanteessa, vaan nyt on aika suunnitella ja harkita asioita pitkällä tähtäimellä, jotta talouden muutoksissa pysytään mukana. Kallungille oli jäänyt luottavainen mieli, sillä kokouksessa olivat edustettuina laajasti yhteiskunnan eri tasot ja piirit, osaaminen oli laajaa, toiminta demokraattista.

Anja Heikkinen kertoi, että kirkolliskokouksessa keskustelutti toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus kirkossa. Monet aloitteista koskivat ehkä enemmän etelän seurakuntia, mutta mukana olo oli mielenkiintoista ja mielekästä. Heikkinen koki, että on tärkeää tuoda keskusteluun pohjoisen ruohonjuuritason näkökulmia, tietoa ja tilannetta.

Lisäksi hiippakuntavaltuuston jäsen Markku Hekkala nosti keskusteluun tulevat vaalit. Syksyllä 2022 äänestetään seurakuntavaaleissa ja tästä vuotta myöhemmin valitaan seuraavalle kaudelle edustajat hiippakuntavaltuustoon ja kirkolliskokoukseen. Hekkala nosti esille sen, että on paljon äänestäjiä, jotka eivät tiedä, ketä äänestäisivät, ja toivoi keskustelua siitä, miten viestiä ja tietoa jälkimmäisissä vaaleissa saataisiin valitsijayhdistyksiltä / ehdokkailta äänestäjille.

Esitys	Merkitään tiedoksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.
Toimenpiteet	-

Oulun hiippakunnan hiippakuntavaltuusto

11.06.2022

§ 4 Kokouksen päätös

Piispa Jukka Keskitalo kiitti kokouksen osallistujia runsaasta keskustelusta ja siunasi osallistujia Herran siunauksella.

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.45

Kokouksen puolesta

Jukka Paananen
puheenjohtaja

Seija Helomaa
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Antti Tornberg ja Jukka Jaakkola
pöytäkirjantarkastajat

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.